

ISBN : 978-974-692-418-4

PROCEEDINGS

1st HUSOC Symposium

2018

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2561

1st National and International Symposium on Humanities and Social Sciences 2018

มนุษย-สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: โอกาสและความท้าทายในกระแสท้องถิ่น-โลกาภิวัตน์
(Humanities and Social Sciences for Sustainable Development: Opportunities and Challenges under Globalization)

28th - 29th April 2018

Faculty of Humanities and Social Sciences
Buriram Rajabhat University, Thailand

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
Faculty of Humanities and Social Sciences
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

NIAGARA
UNIVERSITY

Advisory Board:

Associate Professor Malinee Chutopama
Assistant Professor Dr. Supattra Rakkarnsil
Assistant Professor Dr. Narumon Somkuna

Editorial Board:

Assistant Professor Dr. Akkarapon Nuemaihom
Associate Professor Dr. Anchalee Wannaruk
Assistant Professor Dr. Nawamin Prachanant
Professor Dr. R. Michael Smith
Professor Dr. Will Barratt
Professor Ni Ni Hlaing

Copyright 2018:

Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University
439 Jira Road, Muang District, Buriram Province 31000, Thailand
Tel:+6644-611-221 ext. 4001
Fax: +6644-612-858
Website: [www.http//husoc2018@bru.ac.th](http://husoc2018@bru.ac.th)

First published in April 2018 by:

I Print and Technology (Thailand) Co. Ltd.
433/6-9 Sadetniwat Road, Muang District, Buriram Province 31000, Thailand
Tel: +664461 1392, +6681669 9151
Fax: +66446 2 1392
E-mail: iprintdee@hotmail.com
Website: www.iprintdee.com

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลั่นกรองคุณภาพบทความวิจัยและบทความ
ระดับนานาชาติ (International level)

ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด
ศาสตราจารย์ ดร. ประยงค์ แสนบูรณ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศาสตราจารย์กীরดี บุญเจือ	ราชบัณฑิต
ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี วรรณรักษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
รองศาสตราจารย์ ดร.กุลธิดา ท้วมสุข	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.ยุพิน เตชะมณี	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวงศ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร.มาฆะ ขิตตะสังคะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
รองศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจริญจิตต์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร. สิงหนาท น้อมนิยม	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย มุ่งไธสง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ จันทร์แดง	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกาศิต สิทธิธิดิกุล	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โกวิท พิมพ์พวง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวมินทร์ ประชานันท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ จารัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คำภีร์ภาพ อินทะนุ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนิวัช แก้วจาง	มหาวิทยาลัยทักษิณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประดิษฐ์ นาริรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภกิจ ภูวงค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อาจารย์ ดร. สุรชัย ปิยานุกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อาจารย์ ดร. เสาวรส เรื่องไพศาล	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อาจารย์ ดร. สหทัยา สิทธิวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
อาจารย์ ดร.สิงห์คำ รักป่า	มหาวิทยาลัยพะเยา
อาจารย์ ดร.เมธาวี ยุทธพงษ์ธาดา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อาจารย์ ดร.รุจิรา เส็งเนตร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
อาจารย์ ดร. ชีรวิทย์ ภิญโญณัฐกานต์	ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์
Professor Dr. R. Michael Smith	Niagara University, U.S.A.

Professor Dr. Paul J. Vermette	Niagara University, U.S.A.
Professor Dr. Thomas J. Sheeran	Niagara University, U.S.A.
Professor Dr. Andrew Lian	Suranaree University of Technology
Professor Shi Yunhui	Qiannan Normal University for Nationalities, China
Professor Dr. Koji Uenishi	Hiroshima University, Japan
Professor Ni Ni Hlaing	University of Distance Education, Mandalay, Myanmar
Professor Dr. Vilas Adhav	University of Pune, India
Professor Dr. Warren Prior	Surindra Rajabhat University
Professor Dr. Will Barratt	Roi Et Rajabhat University
Professor Dr. Leslie Barratt	Roi Et Rajabhat University
Professor Dr. Ted Yu-Chung Liu	National Pingtung University, Taiwan
Professor Dr. S. B. Gokhale	Institute of Advanced Studies in English, India
Associate Professor Dr. Patricia Briscoe	Niagara University, U.S.A.
Associate Professor Dr. Lisa Kilanowski	Niagara University, U.S.A.
Associate Professor Dr. Xiao Feng Lin	Qiannan Normal University for Nationalities, China
Associate Professor Dr. Pham Thi Hong Nhung	Hue University College of Foreign Languages, Vietnam
Associate Professor Dr. David Hayes	Brock University, Canada
Associate Professor Dr. Lloyd Kornelsen	University of Winnipeg, Canada
Associate Professor Dr. Arshad Abd Samad	Universiti Putra Malaysia (UPM), Malaysia
Assistant Professor Dr. Madhuri Gokhale	Fergusson College, India
Dr. Le Thi Huong	Qiannan Normal University for Nationalities (QNUN), China
Dr. Ashok R. Thorat	Institute of Advanced Studies in English, India

---

Dr. Ngo Thi Thanh Van	Ton Duc Thang University, Vietnam
Dr. Phyllis P. Kabulis	University of Venda, South Africa
Dr. Phanhpakit Onphanhdla	The National University of Laos, Lao PDR
Dr. Abu Bakar Razali	Universiti Putra Malaysia (UPM), Malaysia
Dr. Truong Bachle	Hue University College of Foreign Languages, Vietnam
Dr. Pham Anh Tu	Hue University College of Foreign Languages, Vietnam
Dr. Edna Luisa A. Matienzo	University of the Philippines Los Banos, Philippines

**คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลั่นกรองคุณภาพบทความวิจัยและบทความวิชาการ
ระดับชาติ (National level) ภายนอกมหาวิทยาลัย (External reviewer)**

ศาสตราจารย์ ดร. ประยงค์ แสนบุราณ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ศาสตราจารย์ ดร. จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตระเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.กฤติดา ท่วมสุข	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำวง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร. นิยม วงศ์พงษ์คำ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวงดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ ดร. สมถวิล วิจิตรวรรณนา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ทิวต์ถ์ มณีโชติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพจน์ แสงเงิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ศาสตราจารย์ ดร.สารภี วรรณตรง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรรณ จันทร์แดง	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิษฐา หุ่นเกษม	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนิวัช แก้วจำนงค์	มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงศธร คำใจหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ เวชกามา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอมอร แสนภูวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาคิน โขติเวศย์ศิลป์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปฏิพันธ์ อุทยานุกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
อาจารย์ ดร. ประเสริฐ ฉิมท้วม	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
อาจารย์ ดร. อัคราพร สุขทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
อาจารย์ ดร.ธนาภรณ์ พันทวี	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

**คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลับกรองคุณภาพบทความวิจัยหรือบทความวิชาการ
ระดับชาติ (National level) ภายในมหาวิทยาลัย (Internal reviewer)**

รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์	สุวรรณรักษ์
รองศาสตราจารย์ ดร. สมมาตร	ผลเกิด
รองศาสตราจารย์ประชัน	คะเนวัน
รองศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์	เสนารัตน์
รองศาสตราจารย์สมบัติ	ประจัญตานต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันทนีย์	นามสวัสดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรันดร์	กุลทานันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญย์เสนอ	ตรีวิเศษ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนวุฒิ	ตั้งสอนบุญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คำภีร์ภาพ	อินทะนุ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งแก้ว	ปะติตั้งใจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระชัย	ยศโสธร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิราณี	จุฑาปะมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฤดี	บุษย์ชญานนท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อโศก	ไทยจันทรารักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราลี	โกศัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา	ปาโนรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์	จิวัฒนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินทิพย์	พิมพ์กัลต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา	คำเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ	จาร์ตัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา	รักการศิลป์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กุลกัญญา	ศรีสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวมินทร์	ประชาชนันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครพนธ์	เนื้อไม้หอม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ	พงษ์อินทร์วงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธงรบ	ขุนสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งนภา	จะนันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญนภา	วงศ์ไพศาลสิริกกุล
อาจารย์ ดร. พิสมัย	ประชาชนันท์
อาจารย์ ดร. ธิติ	ปัญญาอินทร์
อาจารย์ ดร. ธนพล	ศิริชาติ
อาจารย์ ดร. ธนิน	กรอธิพงศ์
อาจารย์ ดร. ศรีนวล	แต่งภู
อาจารย์ ดร. ฟ้าประทาน	เต็มขุนทด
อาจารย์ ดร. คคนางค์	ช่อชู
อาจารย์ ดร.เบญจพร	วรรณูปถัมภ์
อาจารย์ ดร.สมศักดิ์	พันธ์ศิริ
อาจารย์ ดร.กระพันธ์	ศรีงาน
อาจารย์ ดร.โกวิท	วัชรินทรางกูร
อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์	บุญกะนันท์
อาจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ	พลเดช
อาจารย์ ดร.พัชนี	กุลทานันท์
อาจารย์ ดร.ทิพวัลย์	แสนคำ
อาจารย์ ดร. สถาพร	วิชัยรัมย์
อาจารย์ ดร. สุธิกิติ์	ผอดสูงเนิน
อาจารย์ ดร. ธัญญรัตน์	พุดฉิมพงษ์ชัยชาญ

Message from the President of Buriram Rajabhat University

It is my personal appreciation to realize that the Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University is hosting the 1st National and International Symposium on Humanities and Social Sciences 2018: 1st HUSOC Symposium 2018 on the topic “Humanities and Social Sciences for Sustainable Development: Opportunities and Challenges under Glocalization” on 28th -29th April 2018 at Buriram Rajabhat University, Buriram province. Moreover, this symposium is co-organized by well-known institutes from both Thailand and abroad such as the Office of Higher Education Commission (OHEC), Faculty of Liberal Arts, Khonkaen University, Niagara University, U.S.A., Shangrao Normal University, China, etc. Besides, foreign and Thai journals are invited to join in the conference. It is highly hoped that the 1st HUSOC symposium will contribute to the application of academic and research works on Humanities and Social Sciences in all aspects of social and local development. This event will also be an open stage for researchers, scholars and other interested people to participate, present research papers, and exchange knowledge and experiences in Humanities and Social Sciences under glocalization.

I, a president of Buriram Rajabhat University, warmly welcome experts, researchers, lecturers, students and participants to this symposium. I also would like to express my sincere thanks to keynote speaker, Dr. Supat Jampathong, Secretary General of the Office of Higher Education Commission, Prof. Zhu Yinjian, Chairman of Board of School Administration of Shangrao Normal University, China, Dr. Bao Kham, Rector of Hue University of Foreign Languages, Vietnam, Professor Dr. R. Michael Smith from Niagara University, U.S.A, Professor Ni Ni Hlaing from Mandalay University of Distance Education, Myanma, and Professor Dr. William Barratt from Roi Et Rajabhat University, including peer reviewers, commentators, and all working staffs who well cooperate in organizing this conference. I wish the 1st HUSOC symposium every success in all objectives.

(Associate Professor Malinee Chutopama)
Acting President of Buriram Rajabhat University

Message from the Dean of Faculty of Humanities and Social Sciences

Humanities and Social Sciences are multisciences covering knowledge of life, belief, art and culture, law and politics, etc. These sciences can be applied to different aspects of national and economic development as well as environmental conservation. Consequently, they will lead to productivity to serve with the 20-year National Strategy and Thailand 4.0. Therefore, the research on the fields and areas of Humanities and Social Sciences should be enhanced for understanding the wisdom of localism that can be integrated with globalism in the rapidly changing globalization.

The 1st HUSOC symposium is co-organized by well-known Thai and foreign institutions with the following purposes of publicizing research and innovative works on Humanities and Social Sciences, promoting research potentiality, developing quality and standardization of research, and exchanging experiences and wisdom on Humanities and Social Sciences among national and international educators. The outcomes of this conference are highly expected as follows: Researchers, lecturers and students will receive knowledge on Humanities and Social Sciences that can be applied to the sustainable local, social and economic development under globalization; and academic collaborations among the networks of national and international educational institution are established.

On behalf of the 1st HUSOC symposium organizing committee, I would like to thank Associate Professor Malinee Chutopama, Acting President of Buriram Rajabhat University for her support and useful advice. My special thanks go to the Office of Higher Education Commission (OHEC). I also would like to express my sincere thanks to both Thai and foreign co-hosts, journals, peer reviewers, commentators, researchers and all participants. The organizing committee highly hopes that this symposium will be beneficial to the participants to apply the obtained knowledge and experience in Humanities and Social Sciences to their academic and professional works.

(Assistant Professor Dr. Akkarapon Nuemaihom)
Dean of Faculty of Humanities and Social Sciences
Buriram Rajabhat University

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2561
(The 1st National and International Symposium on Humanities and Social
Sciences 2018: 1st HUSOC Symposium 2018)
“มนุษย-สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: โอกาสและความท้าทาย
ในกระแสท้องถิ่น-โลกาภิวัตน์ (Humanities and Social Sciences for Sustainable
Development: Opportunities and Challenges under Glocalization)”
วันที่ 28-29 เมษายน พ.ศ. 2561
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

หลักการเหตุผล

มนุษยศาสตร์ (Humanities) และสังคมศาสตร์ (Social Sciences) เป็นบูรณาการศาสตร์ (integrated sciences) ที่ผสมผสานหลักการทางวิทยาศาสตร์เข้ากับองค์ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรม และมรดกทางสังคมที่สามารถนำไปต่อยอดและขับเคลื่อนเศรษฐกิจและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ พร้อมก่อให้เกิดผลิตภาพการผลิต (productivity) เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และประเทศไทย 4.0 ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้มีการผลิตงานวิชาการและทำวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เพื่อให้เข้าใจและได้องค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นนิยม (localism) ที่สามารถบูรณาการเข้ากับโลกนิยม (globalism) ในกระแสโลกาภิวัตน์ (globalization) ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

เพื่อให้เกิดการประยุกต์ใช้ผลงานวิชาการและงานวิจัยด้านมนุษย-สังคมศาสตร์ในการพัฒนาสังคมและท้องถิ่นในทุกมิติ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนามนุษย-สังคมศาสตร์สู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนจึงจัดการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2561 (The 1st National and International Symposium on Humanities and Social Sciences 2018: 1st HUSOC Symposium 2018) ภายใต้หัวข้อ “มนุษย-สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: โอกาสและความท้าทายในกระแสท้องถิ่น-โลกาภิวัตน์ (Humanities and Social Sciences for Sustainable Development: Opportunities and Challenges under Glocalization)” ในวันที่ 28-29 เมษายน พ.ศ. 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งนี้เพื่อเปิดเวทีให้สถาบัน องค์กร นักวิจัย นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไปได้เข้าร่วมประชุมและนำเสนอเผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัย อีกทั้งได้ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านมนุษย-สังคมศาสตร์ในในกระแสท้องถิ่น-โลกาภิวัตน์

การจัดประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์และนวัตกรรมด้านมนุษย-สังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักศึกษา นักวิชาการและนักวิจัย จากสถาบันการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

2. เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการวิจัย งานสร้างสรรค์และนวัตกรรมด้านมนุษย-สังคมศาสตร์ของคณาจารย์ นักศึกษา และนักวิจัยจากสถาบันการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมด้านมนุษย-สังคมศาสตร์ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์สู่การพัฒนาท้องถิ่น สังคม ประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน
4. เพื่อเป็นเวทีให้นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ และนักศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้มีโอกาสนำเสนอผลงานวิชาการและงานวิจัยด้านมนุษย-สังคมศาสตร์ที่มีคุณภาพสามารถนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นและประเทศได้
5. เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์และองค์ความรู้ด้านมนุษย-สังคมศาสตร์ระหว่างกันของนักวิชาการและนักวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

รูปแบบการจัดงาน

1. การประชุมวิชาการ

1.1 การปาฐกถาพิเศษโดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

1.2 การนำเสนอผลงานวิชาการ/งานวิจัยทั้งภาคบรรยาย (Oral presentation) และภาคโปสเตอร์ (Poster presentation) ที่ครอบคลุมเนื้อหาและหัวข้อย่อยต่างๆ ดังนี้คือ

- 1) ภาษา ภาษาศาสตร์ และวรรณกรรม
- 2) ปรัชญาและศาสนา
- 3) ชชาติพันธุ์
- 4) บรรณารักษ์และสารสนเทศศาสตร์
- 5) ดนตรีและนาฏศิลป์
- 6) ศิลปกรรม
- 7) ประเพณีวัฒนธรรม
- 8) การท่องเที่ยว
- 9) ประวัติศาสตร์และโบราณคดี
- 10) กฎหมายและการเมืองการปกครอง
- 11) การพัฒนาสังคมและสังคมศึกษา
- 12) การศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้
- 13) ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับหัวข้อหลักของการประชุม

2. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการและงานวิจัย โดยจะตีพิมพ์ผลงานที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer reviewer) ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) และวารสารไทย (Thai journal) ที่ร่วมเป็นแหล่งตีพิมพ์ดังนี้คือ วารสารมนุษยศาสตร์ (Humanities Journal) (TCI 1) คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน / วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ (ACI) / วารสารมนุษยศาสตร์ (TCI 1) คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ / สักทอง : วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (TCI 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร / วารสารวิชาการรมยสาร (TCI 1) / วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (TCI 2) / วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย

ราชภัฏบุรีรัมย์ (TCI 2) และวารสารจากต่างประเทศ (foreign journal) คือวารสารจาก Niagara University ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 5 เล่ม International Journal of Education and Culture (IJEC), International Journal of Social and Educational Ranking (USER), International Journal of TESOL and Learning (IJTL), Language and Communication Quarterly (LCQ) และ Leadership and Policy Quarterly (LPQ) และจาก Institute of Advanced Studies in English ประเทศอินเดีย จำนวน 2 เล่มคือ Asian Journal of English Studies (ajes) และ An International Journal of Contemporary Issues

3. ทักษะศึกษาที่เขาพนมรุ้ง / เขาระโดง / สนามฟุตบอลข้างอารีนา / Buriram Castle ในวันที่ 29 เมษายน 2561

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. คณาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ได้รับความรู้ด้านมนุษย-สังคมศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมท้องถิ่นและเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์
2. เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันการศึกษาที่เป็นเครือข่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพได้รับการเผยแพร่และตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมหรือวารสารระดับชาติและระดับนานาชาติ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

หน่วยงานที่สนับสนุนและเป็นเจ้าภาพร่วม (co-host) ในการจัดประชุม

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) / คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย / คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง / คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ / คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ / คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ / คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร / คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม / คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา / คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น / Niagara University, U.S.A. / Institute of Advanced Studies in English, India / Tilak Maharashtra University (TMU), India / Shangrao Normal University, The People's Republic of China / Ton Duc Thang University, Vietnam / Hue University College of Foreign Languages, Vietnam / Mandalay University of Distance Education (MUDE), Myanmar / Kathmandu University, Nepal / Savannkhet Teacher Training College (STTC), Lao PDR

The 1st National and International Symposium on Humanities and Social Sciences 2018: 1st HUSOC Symposium 2018

**Theme: Humanities and Social Sciences for Sustainable Development:
Opportunities and Challenges under Glocalization**

Date: 28th-29th April 2018

Venue: Buriram Rajabhat University, Thailand

Rationale

Humanities and Social Sciences are integrated sciences which combine a principle of science with knowledge of life, belief, art and culture, and social heritage. These can be carried out for economic development and impetus and environmental conservation and also lead to productivity to serve with the 20-year National Strategy and Thailand 4.0. Therefore, academic and research works on Humanities and Social Sciences should be enhanced in order to create understanding and wisdom of localism that can be integrated with globalism in the rapidly changing globalization.

Contributing to the application of academic and research works on Humanities and Social Sciences in all aspects of social and local development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University, an institute with the aim to develop Humanities and Social Sciences to sustainable local development, will be organizing the 1st National and International Symposium on Humanities and Social Sciences 2018: 1st HUSOC Symposium 2018 under the theme “Humanities and Social Sciences for Sustainable Development: Opportunities and Challenges under Glocalization” between 28th - 29th April 2018 at Buriram Rajabhat University, Buriram province. This conference will be an open stage for institutions, organizations, researchers, educators and other interested people to participate, present their academic and research works, and exchange knowledge and experiences in Humanities and Social Sciences under glocalization.

Conference Purposes

The purposes of this symposium are as follows:

1. To publicize research, creative and innovative works on Humanities and Social Sciences of lecturers, students, educators, and researchers from both national and international institutions;
  2. To promote research potentiality, and creative and innovative works on Humanities and Social Sciences of lecturers, students, educators, and researchers from both national and international institutions;
  3. To develop quality and standardization of research, creative and innovative works on Humanities and Social Sciences in order to benefit the sustainable development of locality, society, and nation as a whole;
  4. To be a platform for educators, researchers, lecturers, and students both inside the country and abroad to present their good academic and research works on Humanities and Social Sciences which can lead to local and national development; and
-

5. To be a platform for exchanging experiences and wisdom on Humanities and Social Sciences among national and international educators.

Expected Outcomes

1. Lecturers, researchers, students, and other people receive knowledge on Humanities and Social Sciences that can be applied to the sustainable local, social and economic development under globalization.
2. Academic collaborations among both national and international educational institution networks are generated.
3. Quality research papers are presented and publicized in the proceedings or national and international journals.

Organizer

Faculty of Humanities and Social Sciences, Buriram Rajabhat University

Co-Hosts

Thai Co-Hosts

The Office of Higher Education Commission (OHEC) / Faculty of Humanities, Chiang Rai Rajabhat University / Faculty of Humanities and Social Sciences, Lampang Rajabhat University / Faculty of Humanities and Social Sciences, Uttaradit Rajabhat University / Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University / Faculty of Humanities and Social Sciences, Sisaket Rajabhat University / Faculty of Humanities and Social Sciences, Pranakorn Rajabhat University / Faculty of Humanities and Social Sciences, Chandrakasem Rajabhat University / Faculty of Humanities and Social Sciences, Pranakorn Sri Ayutthaya Rajabhat University / Faculty of Liberal Arts, Khonkaen University

Foreign Co-Hosts

Niagara University, U.S.A. / Institute of Advanced Studies in English, India / Tilak Maharashtra University, India / Shangrao Normal University, the People's Republic of China / Ton Duc Thang University, Vietnam / Hue University College of Foreign Languages, Vietnam / Mandalay University of Distance Education (MUDE), Myanmar / Savannkhet Teacher Training College (STTC), Lao PDR

Foreign and Thai Journals Joined in the Conference

Five journals from Niagara University, USA: International Journal of Education and Culture (IJEC), International Journal of Social and Educational Ranking (USER), International Journal of TESOL and Learning (IJTL), Language and Communication Quarterly (LCQ), and Leadership and Policy Quarterly (LPQ), and two journals from India: Institute of Advanced Studies in English are Asian Journal of English Studies (ajes) and An International Journal of Contemporary Issues

Seven Thai journals: Humanities Journal (TCI 1), Faculty of Humanities, Kasetsart University, Bangkaen Campus / Pranakorn Rajabhat University Journal, Faculty of Humanities and Social Sciences (ACI) / Saktong: Humanities and Social Sciences Journal (TCI 1), Kamphaeng Phet Rajabhat University / Rommayasan Academic Journal (TCI 1) / Buriram Rajabhat University Academic Journal (TCI 2) / Research and Development Journal, Buriram Rajabhat University (TCI 2)

กำหนดการ

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2561

(The 1st National and International Symposium on Humanities and
Social Sciences: 1st HUSOC Symposium 2018)

“Humanities and Social Sciences for Sustainable Development: Opportunities
and Challenges under Glocalization”

วันที่ 28-29 เมษายน พ.ศ. 2561

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

เวลา	กิจกรรม / สถานที่
วันเสาร์ ที่ 28 เมษายน 2561	
08.00-08.30 น.	ลงทะเบียน ณ ด้านหน้าห้องประชุมพุทธรักษา ชั้น 3 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษามหาชัราลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
08.30 -9.30 น.	<ul style="list-style-type: none"> - พิธีเปิดโดย ดร.สุภัทร จำปาทอง เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา / กล่าวรายงานโดยรองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา รักษาการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ - ชมวีดิทัศน์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ - การแสดงเพลงมาร์ชคณะ โดยนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ - การแสดงรำตรึงต้อนรับ โดยนักแสดงจากหมู่บ้านสวนนอก - รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา รักษาการแทน อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มอบของที่ระลึกให้ ดร.สุภัทร จำปาทอง - ดร.สุภัทร จำปาทอง เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา มอบเกียรติบัตร / ของที่ระลึกแก่เจ้าภาพร่วมจัดประชุม (Co-host) / นักแสดง / นักศึกษา

	- ถ่ายรูปพร้อมกัน																				
09.30-10.30 น.	การบรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “มนุษย์-สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: โอกาสและความท้าทายในกระแสท้องถิ่น-โลกาภิวัตน์ (Humanities and Social Sciences for Sustainable Development: Opportunities and Challenges under Glocalization)” โดย ดร.สุภัทร จำปาทอง เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา																				
10.30-10.35 น.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศพรพันธ์ เนื้อไม้หอม คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กล่าวขอบคุณองค์ปาฐก / แยกผู้มีเกียรติ / ผู้เข้าร่วมประชุม																				
10.35-12.30 น.	เสวนาวิชาการ “วิถีคน...วิถีไฟ: นวัตกรรมกรวิจัยเศรษฐกิจไทยสู่สากล” 1. พ่อคำเตื่อง ภาชี ประธานเครือข่ายปราชญ์จังหวัดบุรีรัมย์ 2. นายกฤษพิพัฒน์ ล้อจรรยาวานิชย์ ผู้บริหารสวนไผ่ร้อยไร่ อ.ละหานทราย จ.บุรีรัมย์ 3. นายนิมิต สีอเจริญสม ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยไฟ่ จ.นครราชสีมา ดำเนินการเสวนา โดย ดร.พิสมัย ประชานันท์ ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์																				
12.30-13.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน																				
13.30-15.00 น.	การนำเสนอผลงานวิจัย ภาคโปสเตอร์ทั้งระดับชาติและนานาชาติ (จำนวนทั้งหมด 48 บทความ) ณ บริเวณด้านข้างห้องประชุมพุทธรักษา ชั้น 3 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษามหาวิจิราลงกรณ																				
13.30-17.00 น.	การนำเสนอผลงานวิจัย ภาคบรรยายระดับชาติและนานาชาติ (จำนวนทั้งหมด 119 บทความ)																				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ลำดับ</th> <th>Commentator</th> <th>จำนวนบทความ</th> <th>ห้อง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ กุลทอนันท์</td> <td>9</td> <td>150601 ชั้น 6</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน</td> <td>9</td> <td>150703/1 ชั้น 7</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ จีวีพัฒนา</td> <td>9</td> <td>150703/2 ชั้น 7</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสสนบูรณ</td> <td>10</td> <td>ห้องประชุมลัย ชั้น 8</td> </tr> </tbody> </table>	ลำดับ	Commentator	จำนวนบทความ	ห้อง	1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ กุลทอนันท์	9	150601 ชั้น 6	2	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน	9	150703/1 ชั้น 7	3	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ จีวีพัฒนา	9	150703/2 ชั้น 7	4	ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสสนบูรณ	10	ห้องประชุมลัย ชั้น 8
ลำดับ	Commentator	จำนวนบทความ	ห้อง																		
1	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ กุลทอนันท์	9	150601 ชั้น 6																		
2	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพา ดำเนิน	9	150703/1 ชั้น 7																		
3	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ จีวีพัฒนา	9	150703/2 ชั้น 7																		
4	ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ แสสนบูรณ	10	ห้องประชุมลัย ชั้น 8																		

5	รองศาสตราจารย์ ดร.สมมาตร ผลิต	10	ห้องศึกษิตาลัย ชั้น 8
6	รองศาสตราจารย์ ดร.เอกฉัตร จารุเมธีชน	10	150704/1 ชั้น 7
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา รักการศิลป์	10	150904 ชั้น 9
8	รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	10	150905/1 ชั้น 9
9	อาจารย์ ดร.กระพัน ศรีงาน	10	150905/2 ชั้น 9
10	Prof. Dr. R. Michael Smith Asst. Prof. Dr. Nawamin Prachanant	8	ห้องประชุม ชั้น 9
11	Prof. Dr. Will Barratt Mr. Albert Lisec	8	150901 ชั้น 9
12	Prof. Ni Ni Hlaing Dr. Simmee Oupra	8	150902 ชั้น 9
13	Prof. Dr. Himadri Sekhar Roy Asst. Prof. Dr. Akkarapon Nuemaihom	8	150903 ชั้น 9
	รวมทั้งหมด	119	

วันอาทิตย์ ที่ 29 เมษายน 2561
ทัศนศึกษาที่ศาลหลักเมือง / เขานมรุ้ง / ปราสาทเมืองต่ำ / เขาระโดง / สนามฟุตบอลข้างอารีนา /
ปราสาท(จำลองเขานมรุ้ง)บุรีรัมย์ (Buriram Castle)

หมายเหตุ: กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
Faculty of Humanities and Social Sciences

The 1st National and International Symposium on Humanities and Social Sciences: 1st HUSOC Symposium 2018
Theme: Humanities and Social Sciences for Sustainable Development: Opportunities and Challenges under Glocalization

Date: 28-29 April 2018

Venue: Buriram Rajabhat University, Buriram Province

Time	Session / Date / Venue
Saturday 28th April 2018	
08.00 - 08.30 am.	Registration in front of Phuttaraksa Meeting Room, 3 rd floor, 15 th building, Buriram Rajabhat University
08.30 - 9.30 am.	- Opening ceremony by Dr. Supat Jampathong, Secretary General of the Office of Higher Education Commission (OHEC) -Reported speech by Assoc. Prof. Malinee Chutopama, Acting President of Buriram Rajabhat University - VDO Presentation of the Faculty of Humanities and Social Sciences - HUSOC march song performance by the HUSOC students - Cultural performance by Sanuan Nok Villagers - A token of appreciation presentation to Dr. Supat Jampathong by Assoc. Prof. Malinee Chutopama - Certificate presentation to Co-hosts / performers / students by Dr. Suphat Jampathong - Group photo
09.30 -10.30 am.	Special lecture on “Humanities and Social Sciences for Sustainable Development: Opportunities and Challenges under Glocalization” by Dr. Supat Jampathong
10.30 -10.35 am.	Thank you speech delivered to the guest speakers / honored guests / participants by Asst. Prof. Dr. Akkarapon Nuemaihom, Dean of the Faculty of Humanities and Social Sciences
10.35 am. - 2.30 pm.	Academic talk on “Human Path....Bamboo Path: Innovation and Research on Thai Economy to the International” 1. Mr. Kamdueng Pasee Chairman of Buriram Scholar Network 2. Mr. Kritpipat Lorjanyawanich Manager of 100-Rai Bamboo Forest in Laharnsai District, Buriram Province 3. Mr. Nimit Suejaruensom Director of Bamboo Research Institute, Nakhon Ratchasima Province

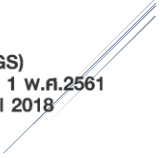
	Moderated by Dr. Pisamai Prachanant, Assistant to the President of Buriram Rajabhat University		
12.30 - 1.30 pm.	Lunch break		
1.30 - 3.00 pm.	National and international Poster Presentation (48 papers) , beside Phuttaraksa Meeting Room, 3 rd floor, 15 th building		
1.30 - 5.00 pm.	National and international Oral Presentation		
	No.	Commentator	No. of Papers
	1	Asst. Prof. Dr. Nirun Kuntanun	9
	2	Asst. Prof. Dr. Porntipa Dumnern	9
	3	Asst. Prof. Dr. Somsak Jeewattana	9
	4	Prof. Dr. Prayong Sanburan	10
	5	Assoc. Prof. Dr. Sommart Ponkerd	10
	6	Assoc. Prof. Dr. Ekkachat Jarumetheechon	10
	7	Asst. Prof. Dr. Supatra Rakkarnsil	10
	8	Assoc. Prof. Prasit Suwannarak	10
	9	Dr. Krapan Sri-ngan	10
	10	Prof. Dr. R. Michael Smith Asst. Prof. Dr. Nawamin Prachanant	8
	11	Prof. Dr. Will Barratt Mr. Albert Lisek	8
	12	Prof. Ni Ni Hlaing Dr. Simmee Oupra	8
	13	Prof. Dr. Himadri Sekhar Roy Asst. Prof. Dr. Akkarapon Nuemaihom	8
		Total	119
Sunday 29th April 2018			
A trip to Buriram City Shrine / Phanom Rung Historical Park / Prasat Muang Tam / Khao kradong Volcano Forest Park / Chang Arena Football Stadium / Buriram Castle			

Remark: This schedule is subject to change.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุม (PROCEEDINGS)
การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 1 พ.ศ.2561
1st HUSOC Symposium 2018 28th-29th April 2018

สารบัญ

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มภาษา ภาษาศาสตร์ และวรรณกรรม	
คำอูทานในภาษาไทยกับความไม่เป็นเอกภาพของการอธิบายความรู้ใน แบบเรียนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา ธงชัย แซ่เจี๋ย	2
ข้อบกพร่องในการเขียนภาษาไทย: กรณีศึกษานิสิตแลกเปลี่ยนจาก มหาวิทยาลัยนานาชาติซีอาน ปีการศึกษา 2559 พัชราพรรณ กะตาคูล / นพวรรณ สังข์ห่อ	12
การพัฒนาสื่อมัลติมีเดียเพื่อเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม วิชัย สิงห์หอม	26
การเตรียมความพร้อมการสอบโทอิกโดยใช้บทเรียนผ่านสื่อสังคม ออนไลน์เฟสบุ๊กของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	39
การสร้างวีดีโอการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้าน การท่องเที่ยว นภาไล ตาสาโรจน์	50
กลุ่มปรัชญาและศาสนา	
อนุমানประมาณในคัมภีร์กถาวัตถุ ปัญญา เสนาเวียง / หอมหวล บั้วระภา	61
รูปแบบการเสริมสร้างความผาสุกทางจิตวิญญาณของผู้สูงอายุตามหลัก พุทธจิตวิทยา พระครูปริยัติธรรมวิบูล (ชวี อีสฺสโร) พระมหาเพื่อน กิตฺติโสภโณ และดร., ดร.ลำพอง กลมกูด	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มปรัชญาและศาสนา (ต่อ)	
กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองของชาวพุทธตามหลักพุทธจิตวิทยา	65
พระครูรัตนญาณวิมล (มนตรี รัตนญา โณ, กาดรัมย์) / พระมหาเพื่อน กิตติโสภโณ พระครูพิพิธปริยัติกิจ, ดร.	
กรอบความคิดการประยุกต์ใช้หลักการบริหารนิยธรรมในการบริหารวัดโตนค ตำบลบ้านโหนด อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	67
พระจิระชัย สิริปญโญ แซ่ไหว / วันพิชิต ศรีสุข	
รูปแบบการแสวงบุญในพระพุทธศาสนาของพลเมืองมาเลเซียในอำเภอบางคนธ์ จังหวัดยะลา	78
พระสุชาติ จันทาพูน / วันพิชิต ศรีสุข	
การศึกษาวิเคราะห์การตีความพุทธประวัติของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส	88
สยาม ราชวัตร	
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวิปัสสนากรรมฐานในพื้นที่อีสานตอนกลางกรณีจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดมหาสารคาม	100
ฉลอง พันธุ์จันทร์	
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของศรัทธาในสติปัญญาสูงสุด	102
ดร.สิริภพ สวนคง ดร.สงวน หล้าโพนทัน ดร.กาญจนพงศ์ สุวรรณ และพระยุทธินา อธิจิตโต, ดร.	
สัมมาวาจากับการสื่อสารที่พึงประสงค์ในสังคมไทย	120
วรวช ศิริประเสริฐศรี	
แนวทางป้องกันอกุศลกรรมบถ 10 ในสังคมไทยปัจจุบัน	132
พระปลัดกิตติ ยุติติโร (ทีรึกษา)	
ความขัดแย้งของภิกษุชาวเมืองโกสุมพิณในคัมภีร์มูลสารวาสติวาทีวินยวัสต	148
สำราญ ฐระดา / ชัยณรงค์ กลิ่นน้อย	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มปรัชญาและศาสนา (ต่อ)	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของวัด ตำบลแม่ใสอำเภอเมือง พะเยา จังหวัดพะเยา	150
พระไกรวุฒิ เมืองมา / ประยงค์ จันท์แดง / วิชาญ อมรากุล บทบาทและหน้าที่ของพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	161
พระครูสุนทรรัตนสถิต (ศรายุทธ ณะกันคำ) / ประยงค์ จันท์แดง / วิชาญ อมรากุล	
พระพุทธศาสนากับไม้ไผ่ที่เป็นบ่อเกิดประเพณีสังคมอีสาน	173
ธงชัย สีโสภณ / มนูญ สอนโพนงาม / วีระชัย ยศโสธร	
กลุ่มชาติพันธุ์	
พลวัตของชาติพันธุ์ไทยใหญ่ ในบริบทประวัติศาสตร์และสังคมไทย	185
พระครูปลัดเถรานุวัตร สุทวมณี (สุเทพ ดีเยี่ยม)	
การบูรณาการหลักสาราณียธรรมเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะในการปฏิบัติงาน ขององค์การภาครัฐ	202
พระระพีณ ฐิตธมฺโม (วงศ์พรหมา)	
กลุ่มบรรณารักษ์และสารสนเทศศาสตร์	
การจัดการเชิงกลยุทธ์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสานที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	212
อุไรลดดา ชูพุทธพงษ์ / ชลิตา คำหอม / รัชดาพร บุญไมตรี	
การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าทอมือของวิสาหกิจชุมชนใน จังหวัดสุรินทร์ ประเทศไทยและจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา	215
สารทิ วรรณตรง / สันทนา กุศลรัตน์ / สัจจวาลย์ ตุกพิมาย	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มบรรณารักษ์และสารสนเทศศาสตร์ (ต่อ)	
การบริหารจัดการและศักยภาพครูบรรณารักษ์เพื่อส่งเสริมการใช้ ห้องสมุดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ทรงศักดิ์ ประสิทธิ์ / สารทิ วรรณตรง	229
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการขยะ วิชาญ อมรากุล	242
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของผู้สูงอายุในเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัด เชียงใหม่ สุมิตรา พิมพรัตน์ / ประยงค์ จันทร์แดง / วิชาญ อมรากุล	257
กลุ่มดนตรีและนาฏศิลป์	
แนวทางการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทยร่วมสมัย ชุด นิमित ในการ แสดงเบิกโรง โขนผู้หญิงจันทร์เกษม เรื่องรามเกียรติ์ ตอนขับพิเภก ธรรมรัตน์ โถวสกุล / ลักษณ์า แสงแดง	271
ปัจจัยสู่ความสำเร็จของวงขับร้องประสานเสียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นันทพงษ์ แพงเพ็ง / ธิติ ปัญญาอินทร์ / ธนิน กรอธพิงศ์	282
การศึกษาบทบาทของวงดนตรีโรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง หมู่ 1 ตำบลถาวร อำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์ พิชญพงศ์ รุจิรักษ์ / ธิติ ปัญญาอินทร์ / ธนิน กรอธพิงศ์	294
มังเมว ดนตรีของชาวนน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา จตุพร เผ่าทรงพล / เฉลิมกิต แข่งแก้ว / ธนพล ตีรชาติ	306
การศึกษากระบวนการฝึกปฏิบัติดนตรีของวงดนตรีในโรงเรียนสังกัด เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ปีลันธนา สุทโธ / เฉลิมกิต แข่งแก้ว / ธนิน กรอธพิงศ์	319

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มดนตรีและนาฏศิลป์ (ต่อ)	
การถอดบทเรียนความสำเร็จ ของกิจกรรมวงดนตรีสากลสมัยนิยมใน โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา กรณีศึกษาวงไอน้ำ	330
พิระศักดิ์ ศรีเพ็ง / ธิติ ปัญญาอินทร์ / ธนพล ตีรชาติ	
วงปี่พาทย์พื้นบ้านของคนไทยเชื้อสายเขมร คณะ ป. มลิลิตป์ บ้านตะแบก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์	342
เฉลิมกิต แซ่แก้ว / เซาว์ การวิษา / กาญจนา ทวินันท์	
พัฒนาเทคนิคการสอน “มะม่วง” จากครูภูมิปัญญาชาวบ้านสุรินทร์ อัคราพร สุขทอง	358
กลุ่มการท่องเที่ยว	
การวิเคราะห์ความเห็นของนักท่องเที่ยวที่เข้าพักโรงแรมระดับ 5 ดาว ใน เขตกรุงเทพมหานครฯ จาก เว็บไซต์ TripAdvisor	376
กานต์นรี สุทธิ / ชุตติมา ขำน้อย / ทิตยา ทองแดง/ปัญญา พานะภิ / ไปรยาพัสดร์ ศรีจรรยา / สิริธรรม บุญคำ / อัสวิน แสงพิกุล	
กลุ่มประวัติศาสตร์และโบราณคดี	
ประวัติศาสตร์ชุมชนพหลโยธิน 32 แฉกรวี ลากเกิน	393
กลุ่มกฎหมายและการเมืองการปกครอง	
การคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน: ศึกษากรณีพฤติกรรมการใช้บริการร้าน เกมคอมพิวเตอร์ของเด็กและเยาวชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	408
ศุภรัช ศรีวิวัฒน์	
บทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของผู้นำชุมชน วรรณมนัส ทรงเจริญ	419
โมเดลการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะของผู้บริหารท้องถิ่นภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	429
ภัทรพล ทศมาส / ยุภาพร ยุภาส / ภัคดี โพธิ์สิงห์	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มกฎหมายและการเมืองการปกครอง (ต่อ)	
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์กรฯ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี กชกร สุขทรัพย์	431
นโยบายเยียวยาแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา 185 วรฤทธิ มุลสิน / พชรเดช เสมานู	445
การพัฒนากฎหมายกำกับดูแลและส่งเสริมกีฬาอาชีพ เบญจวรรณ ธรรมรัตน์	457
ความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนในสิ่งของที่ถูกยึดในระหว่างดำเนิน คดีอาญา อาระดา พุ่มไพศาลชัย	479
การปรับปรุงแนวทางพิจารณาคดีค้ำมนุษย์ อันเนื่องมาจากปัญหาการ ตีความในดุลพินิจของศาล เปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ สุรัสวดี แสนสุข / ธนงศักดิ์ วิเศษรจนา	489
"พระภูมิพลมหาราช" : ความยุติธรรมตามกฎหมายในพระบรมราโชวาท และราชดำรัส อักรจร แม่ะบ้าน / Akkajohn Maeban	491
การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการน้ำโดยภาคีเครือข่ายชุมชนเพื่อการ พัฒนาอย่างยั่งยืนของจังหวัดอุบลราชธานี สรารุช ชมบัวทอง / นพพร จันทรนำชู	504
การพัฒนารูปแบบการจัดการขยะอย่างมีส่วนร่วมของเยาวชน กรณีศึกษา โรงเรียนเสริมงามวิทยาคม อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ปวีณา งามประภาสม	507

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มกฎหมายและการเมืองการปกครอง (ต่อ)	
คนอีสานกับนโยบายของรัฐที่ทำให้กลายเป็นคนจน ปัญหา พุฒินากุล / วิฑูรย์ จำรัสพันธุ์	517
การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองหงส์ อำเภอหนองหงส์ จังหวัด บุรีรัมย์ อนันต์ สีหวงษ์ / สถาพร วิชัยรัมย์	533
ความไม่เป็นธรรมต่อแรงงานนอกระบบประเภทผู้รับงานไปทำที่บ้าน กรณีศึกษาแรงงานกลุ่มผู้รับงานผลิตผลิตภัณฑ์เซรามิกไปทำที่บ้าน ตำบล ท่าผา อำเภอกะลาจังหวัดลำปาง ฐาปณี ชุมพลวงศ์/รพี ศรีจงใจ	547
การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมของชุมชน : กรณีศึกษาต้นน้ำคลอง ป่าพะยอม จรรูวรรณ ชูสงค์ / จรวยพร นุ่มน้อย	561
การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและผลสัมฤทธิ์ตามหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดสกลนคร ชาติชัย อุดมกิจมงคล	574
การศึกษาสภาพปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เกียรติสุดา โสคามรรค	578
ประสิทธิภาพการบริหารกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดปัตตานี คณิตนันท์ พละไชย / วันพิชิต ศรีสุข	588

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มการพัฒนาสังคมและสังคมศึกษา	
การขับเคลื่อนสวัสดิการสังคมด้านคุณภาพชีวิตโดยการมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชน จังหวัดสระบุรี	591
อำนวยการ ปิ่นพิลา	
แนวทางการดูแลผู้ป่วยโรคไบโพลาร์เชิงพุทธบูรณาการ	601
นริศา ไช้อำเอี่ยม / พระมหาทวี มหาลาภญฺ, ผศ.ดร.	
ความได้เปรียบทางการแข่งขันของเมืองสมุนไพรในจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อรองรับตลาดนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	603
อุษณีย์ ผาสุก / ชวลีย์ ณ ถลาง / สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ / สहनนท์ ตั้งเบญจสิริกุล	
แนวทางการป้องกันภาวะหกล้มของผู้สูงอายุในจังหวัดสระบุรี	606
วิสุทธิ สุกรินทร์ / ถนอมวงษ์ วงษ์สถิตย์	
ชุมชนเข้มแข็งในทัศนะของชาวชุมชน กรณีศึกษา บ้านปากคลองบางโพธิ์ เหนือ หมู่ที่ 2 ตำบลบางโพธิ์เหนือ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี	621
วุฒิชัย สายบุญจวง	
ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่ เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม	632
สิลาวุฒร โพธิ์ศรี / ชนินทร์ เวสินนท์ / ปุริดา วิปัสชา	
การสำรวจความต้องการการประกอบอาชีพเสริมของกลุ่มสตรีในเขต พื้นที่ชุมชนพหลโยธิน 32	646
มนตรี ดีโนนโพธิ์ / สุรชาติภย์ รัฐปัตย์ / นิชชาธิย์ เมฆะจรัสโรจน์	
ห่วงโซ่คุณค่าเพื่อสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ผลิตข้าวกล้อง ในจังหวัด มหาสารคาม	659
กชนิภา วานิชกิตติกุล / ธาวิรัตน์ ชูลีลัง / ตะวันรอน ตั้งยวน	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มการพัฒนาสังคมและสังคมศึกษา (ต่อ)	
การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา พนักงานที่ทำงานอยู่ภายในการดูแลของบริษัท สกิลพาวเวอร์ เซอร์วิส(ประเทศไทย) จำกัด (แมนพาวเวอร์ สาขาลำพูน) เอกสิทธิ์ ชุมภูชัย/กาญจนา สุระ นวัตกรรม : บุญแจ่มความยั่งยืน	661 664
นาวา มาสวนจิก / สุพจน์ เกตุดาว รูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงบูรณาการในเขตพื้นที่เทศบาล นครสกลนคร พุฒจักร สิทธิ / รัฐพล ฤทธิธรรม	675
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของผู้สูงอายุในเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัด เชียงใหม่ สุมิตรา พิมพ์รัตน์ / ประยงค์ จันทร์แดง / วิชาญ อมรากุล	696
กลุ่มการศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้	
การประเมิน โครงการพัฒนานักศึกษาในต่างประเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร ชญาพร ไชตริตาภรณ์	710
แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักไตรสิกขาของโรงเรียนวิถีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์ เขต 1 และ 3 พีรวัส อินทวิ / พระครูสุธีศัมภีร์ญาณ	726
การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการงานประชาสัมพันธ์หลักสูตร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยพินุลสงคราม พิณรัตน์ นุชโพธิ์	730

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มการศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)	
วิถีชีวิตและการใช้เวลาว่างของเยาวชนในพื้นที่ชุมชนแออัด: กรณีศึกษา ชุมชนพหลโยธิน 32 แขวงจันทระเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ชวิตรา ตันติมาลา	732
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนของ กลุ่มจิตอาสาพิทักษ์ป่าดงท่าเลดอนใหญ่ บ้านหนองบัว ตำบลช้างเผือก อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สุธิกิติ์ ฝอยสูงเนิน / สงวน หล้าโพนทัน / ทวีศักดิ์ ทองทิพย์	734
การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการถ่ายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดมุกดาหาร พนาวรรณ แสงบบาล / ชัยยนต์ เพาพาน / อมร มะลาศิริ	745
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ลัญญาศรณ์ สวัสดิ์ไชสง/ภาวรินทร์ สวัสดิ์ไชสง/เนธิชัย ธานะราช	757
ประเมินความสำเร็จของโครงการบูรณาการของสาขาวิชาเทคโนโลยี สถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ปีที่ 5 สมบัติ ประจัญสานต์ / วิสาข์ แฝงเวียง / ปิยชนม์ สังข์ศักดิ์คา / กฤษณ์ ปีตาทะสังข์ / คนัย นิลสกุล	760
การออกแบบภาพประกอบเพื่อใช้ประกอบการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับชั้นอนุบาลและเด็กเล็ก ธวัช พะยิ้ม	763
การพัฒนาความสามารถในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสอนแนะให้รู้คิดที่เน้นการใช้คำถามระดับสูง สุนารี รอดเจริญ / ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี	781

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคบรรยาย

กลุ่มการศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

แนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหาร โรงเรียน เอกชน ระดับประถมศึกษาเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ วนัชพร พรภิญโญยิ่ง / ปรีชา ปาโนรัมย์ / บรรเจิด สอนสุภาพ	795
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน เอกชนระดับประถมศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์. บุญเกิด พรภิญโญยิ่ง / ปรีชา ประโนรัมย์ / สมศักดิ์ จีวัฒนา	809
แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านการเงินและบัญชีของโรงเรียน เอกชนระดับประถมศึกษาในอำเภอเมืองบุรีรัมย์. ศศิมา พิเชียรนนท์กุล / ปรีชา ปาโนรัมย์ / สมศักดิ์ จีวัฒนา	823
การพัฒนา รูปแบบและแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความ พิการ เดือนเพ็ญพร ชัยภักดิ์	832
กลุ่มงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหลักของการประชุม กลยุทธ์พันธมิตรทางธุรกิจที่สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจกลุ่ม ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวในจังหวัดมหาสารคาม พรวดี รักษาศรี / ปิยะวรรณ ยางคำ / อัจฉรพร เฉลิมชิต	854
การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของธนาคารกรุงเทพ จำกัด มหาชนในจังหวัดบุรีรัมย์ ฉานัฐ ชำนาญเนาวิ / ประชัน คะเนวัน	865
เกษตรพันธสัญญากับผู้เลี้ยงไก่ไข่ในจังหวัดพะเยา กชมน ศรีคำภา / ประยงค์ จันทร์แดง / ชรรค์ชัย ตันเมฆ / วิชาญ อมรากุล / โชค โสรัจกุล	883

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคบรรยาย	
กลุ่มงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับหัวข้อหลักของการประชุม (ต่อ)	
ปัจจัยกำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์ประเภทคอนโดมิเนียมการวิเคราะห์ ราคาแบบฮีดอนนิค ชญญักษ์ก์ พ่อนา/ ปริณภา จิตรภักข์	898
การศึกษาโครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมยาและความสัมพันธ์ระหว่างดัชนี ราคาผู้บริโภคกับดัชนีราคาขาย จุฑามาศ นำศิริ / ถวิล นิลใบ	910
การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดตั้งรูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ เหมาะสมของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ศุภศิวิ สุวรรณเกษร	922
การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาโรงงานขนาดเล็ก: จากกลุ่ม ตัวอย่างชุมชนบ้านเกาะคา จังหวัดลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เจษฎา ทองสุข	923
ความสำเร็จในการใช้งบประมาณของกรมประมงในการพัฒนาบึง บอระเพ็ด ประจำปีงบประมาณ 2557-2560 ไทรภพ ประสาทแก้ว	935

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคโปสเตอร์	
กลุ่มภาษา ภาษาศาสตร์ และวรรณกรรม	
ผลการใช้กิจกรรมเพลงเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษและความรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิโรจน์ ประรัมย์ / เทพพร โลมารักษ์	956
การวิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาสติปัญญาด้านการฟังและการพูดภาษาไทย ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กมลวรรณ สุคะโต / kamonwan Sukato / SiripornPhungpret	974
กลุ่มบรรณารักษ์และสารสนเทศศาสตร์	
สภาพการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ชนิด เข็มรัมย์ / กระพัน ศรีงาน / นวมินทร์ ประชานันท์	990
กลุ่มดนตรีและนาฏศิลป์	
การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านดนตรีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ใน สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ธงรบ ชุนสงคราม	1004
มิติเพลงลูกทุ่งสะท้อนวิถีชีวิตชุมชนเปลี่ยนผ่านสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ธนพล ศิรชาติ	1007
กลุ่มกฎหมายและการเมืองการปกครอง	
ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน พ.ศ.2560 พัฒนะ เรือนใจดี	1016
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในสังคมออนไลน์ของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ รัชฎาภรณ์ สุวรรณรังสี / กัลยาณี มะณีนิล / ศักดิ์ชาย สุนทรธนาภิรมย์	1030

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคโปสเตอร์	
กลุ่มกฎหมายและการเมืองการปกครอง (ต่อ)	
ทัศนะของผู้นำท้องถิ่นในเขตอำเภอห้วยราชต่อการดำเนินชีวิตของ ประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กนกพล สมวงศ์ / ภาวิทย์หาญ พะนุรัมย์ย์	1046
สิทธิเสรีภาพในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สากล พรหมสถิตย์	1056
แนวทางบรรลุดเกล้าขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเจริญ อำเภอเดช อุดม จังหวัดอุบลราชธานี สุธิกิติ์ ฝอดสูงเนิน / บัญชา นวนสาย / ณัฐพล วงษ์รัมย์	1077
สมรรถนะของคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดบุรีรัมย์ ภายใต้บริบท ประชาคมอาเซียน วิญญู ปัญญาองค์ / สถาพร วิชัยรัมย์	1080
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมหาดินคดีรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ รศ.ประชัน คณะวัน	1095
การเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมโดยใช้หลักพุทธธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ไพวรรณ วรปริดา / สุธิกิติ์ ฝอดสูงเนิน / ธนพัฒน์ จงมีสุข	1098
การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชนสู่วิถีความเป็นพลเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขของชุมชนในเขต จังหวัดบุรีรัมย์ สากล พรหมสถิตย์ / สุธิกิติ์ ฝอดสูงเนิน	1120

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคโปสเตอร์	
กลุ่มกฎหมายและการเมืองการปกครอง (ต่อ)	
การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ รชต อุบลเลิศ / สุธิกิติ์ ฝอดสูงเนิน	1139
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน บ้าน ทุ่งกิม เมืองบาเจียงเจริญสุข สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ บ้านตาแงน ตำบลตาเครัมย์ เมืองบานัน จังหวัดพระตะบอง ราชอาณาจักร กัมพูชา วรภูริ มุลสิน / นายสาตี สิริโพคา / นางสาวมานิ ดิจ	1163
กลุ่มการพัฒนาสังคมและสังคมศึกษา	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นบนเว็บไซต์เฟซบุ๊กของ ประชาชนในเขตบ้านทุ่ม ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น วีระยุทธ รัชตเวชกุล / วนนพรณ์ ชื่นพิบูลย์ / พุทธรัชย์ นามพล แสน / ประไพศรี อุณหलग / เสาวลักษณ์ สมบูรณ์	1171
กระบวนการพึ่งพาตนเองในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุตามหลักพุทธ จิตวิทยา อัญชัชฐา หาญกิจรุ่ง / พระมหาเฟื่อน กิตติโสภโณ	1182
การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมตอนปลายในจังหวัดอุบลราชธานี วรภูริ มุลสิน / พ็ชรเดช เสมามู / Marcel De Vries	1193
การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนเพื่อการพัฒนาสังคมสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้วยศาสตร์พระราชา สิริ สุภผล	1201

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคโปสเตอร์	
กลุ่มการศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้	
ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง วัฏศรอบตัวเรา โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้แบบ 4MAT สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภิรยา เสวีรยศ / นิยม อานไมล์	1216
การเปรียบเทียบผลการเรียนประเด็นปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานตามวิธีปัญหาเป็นฐานกับวิธีวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้นที่มีต่อความสามารถในการโต้แย้งและการคิดวิจารณ์ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน มยุรี คำโสภา / พรทิพย์ อติชาติ / จิระพรรณ สุขศรีงาม	1230
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่อง พลังงานความร้อน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน อรเกษม ศรีเวียง / ชวนพิศ รักษาพวก	1234
ผลการใช้ชุดกิจกรรม เรื่อง Seasons and weather โดยใช้การสอนแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ละออง แวนศิลา / เบญจพร วรรณูปถัมภ์	1247
ผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบเดวิส เรื่อง การใช้โปรแกรม Excel เบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จรรุวรรณ ครองสำราญ / เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี	1266

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคโปสเตอร์	
กลุ่มการศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)	
ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคอมพิวเตอร์เรื่องการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เอกพร สมภา / เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี	1279
การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การทำงานของคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิชชาพร แนวสุภาพ / เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี	1291
การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้เกมวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาฝาชี อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง นุชศราภรณ์ คงช่วย/ วัฒนา รัตนพรหม/วชิรศรณ์ แสงสุวรรณ	1302
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและควมมีวินัยในตนเองวิชาภาษาไทยโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ สุนันท์ กลางพระเนตร/เดือนเพ็ญพร ชัยภักดี	1320
ผลการใช้บทเรียนบนเครือข่ายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พรวดี มีเชื้อ /วรวัฒน์ พรหมเด่น	1333
ผลการใช้ชุดกิจกรรมเรื่องสารในชีวิตประจำวันโดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศรिवรรณ ยืนประโคน/วรวัฒน์ พรหมเด่น	1374

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคโปสเตอร์	
กลุ่มการศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)	
ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การใช้งาน โปรแกรม Adobe Dreamweaver Cs6 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และความคงทนการเรียนรู้ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อนล สวนประดิษฐ์	1359
การพัฒนาบุคลากรด้านการนิเทศด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สุชาติ หอมจันทร์ / กระจัน ศรีงาน/ พัทธนี กุลชานันท์/ คำจันทร์ รัมย์เย็น / วิไลวรรณ ศิริเมฆา/ เบญจพร วรรณูปถัมภ์	1377
การพัฒนารูปแบบการเพิ่มทักษะไอซีทีให้กับบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดสุรินทร์ โดยกลวิธีกำกับตนเอง ขจรศักดิ์ สงวนสัตย์	1397
การสืบสานภูมิปัญญาการทำเครื่องปั้นดินเผาบ้านช่างหม้อ ตำบลค่าน้ำ แซบ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี สุทธิพงษ์ สุทธิลักษณ์กุล	1399
การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา เรื่อง โปรแกรมประมวลผลคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กฤตยพงศ์ อัมวิเศษ/ เตือนเพ็ญพร ชัยภักดิ์	1411
บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 สุวิมล สิทธิมงคล/ พรทิพา คำเนิน / นวมินทร์ ประชานันท์	1422
กลุ่มงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหลักของการประชุม อิทธิพลของกระบวนการเขตต์ตามแนวพุทธจิตวิทยาต่ออิสระแห่งตนเพื่อ การตื่นรู้ของนักธุรกิจ	1451

วดี วิประภิต/สิริวัฒน์ ศรีเครือดง/พระครูพิพิธปริยัติกิจ/ลำพอง

กลมกุล

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคโปสเตอร์	
กลุ่มงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับหัวข้อหลักของการประชุม (ต่อ)	
การถอดแบบคุณลักษณะและคุณธรรมของพนักงานดีเด่น บริษัทการบิน ไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อพัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นเลิศ สมเกียรติ วัฒนศัพท์ / สิริวัฒน์ ศรีเครือดง / พระครูสังฆรักษ์ เอกภัทร อภินุโท	1453
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกปลูกอ้อยโรงงานของเกษตรกร ใน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เตือนใจ จันทรเพ็ง/ สาธิต อุดิตโต	1457
การเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตน้ำมันดิบจำแนก ตามขนาดฟาร์มในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา วิภาวี จันทร/พัชรี สุริยะ	1470
การใช้พืชสมุนไพรของแพทย์พื้นบ้านในอำเภอพรหมคีรี จังหวัด นครศรีธรรมราช ขวัญวลี แก้วชื่น/เกษร เมืองทิพย์/ภควดี รัศมีทอง	1483
การศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินการลักษณะทางการตลาด และ ศักยภาพของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงลูกปลานิล ในตำบลหนองซอน อำเภอ เชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สมฤดี ดวงชาตม/เพียรศักดิ์ ภัคดี	1496

TABLE OF CONTENTS

	Page
FEATURED SPEECH	
Thailand's Path Towards Sustainable Development via the Humanities and Social Sciences: The Juxtaposition of Constructivist Theory, Saving Face, and Glocalization Professor Dr. R. Michael Smith	1513
Learning and Teaching in Our Digital Age Professor Dr. Will Barratt	1514
King Bhumibol's Sufficiency Economy Philosophy Crossing Borders Professor Dr. M. İlhan Çağırğan	1515
The Use of Technology in English Language Teaching Myanmar Context Professor Ni Ni Hlaing	1516
NASP Member State of Practice for Work with LGBQ Youth Associate Professor Dr. Lisa Kilanowski	1517
ORAL PRESENTATION	
Langauage, Linguistics and Liturature	
The Tragic Downfall of Arthur Miller's Protagonists and the Role of Mothers in All My Sons and Death of a Salesman Professor Dr. Himadri Sekhar Roy / Md. Ibrahim Khalill	1531
Relationship between Musical Aptitude and English Language Pronunciation in Iranian EFL Young Adults with Higher Education Maryam Ghamary	1536
Namakarana: Pali-Sanskrit Language in Naming Rites of Thai and Hindu people Thankorn Choosukhserm / Prof. Dr. Prayong Saenpuran	1537
An Analysis of Conversational Implicatures: A Case Study of the Film	1538

Breaking Dawn 1

Warunee Sae-aia /Chookiat Jarat /Nawamin Prachanant

TABLE OF CONTENTS

	Page
Langauage, Linguistics and Liturature	
The Development of a Thai language and Culture Innovation Based on the American Context for Young Thai-American Students at Wat Buddharangsi of Miami in USA Piyajit Sungpanich	1550
Grammatical Errors in Composition Writing made by Students Phounsouk Phoneboubpha / Phailath Sythong	1561
A Study of Problems in Developing Thai Conversation in 01363132 Thai Conversation in Everyday Life I: With Special Reference to the Students in Kasetsart University Exchange Program (KUSEP) Kowit Pimpuang / Methawee Yuttapongtada	1571
Move Analysis of Conclusion Section in Research Articles in Thai and International Journals Kanita Kochek / Sukhum Wasuntarasobhit	1572
Needs Analysis of Tourism Personnel for English Communicative Innovation in Sai Yao Community Silk Village, Thalunglek Sub-district, Muang District, Buriram Province Puttachart S. Limsiriruengrai / Sittisak Pongpuehee / Pallapa Lertcharoenwanich / Waridtha Rattanawaropas	1582
Impacts of Interactive Notebook on Development Critical Reading Ability of EFL Undergraduate Students Pitiya Sutteeraphan / Dararat Khamphusaen	1593
The Positive Effects of Integrating ICT in Foreign Language Teaching for the Large Class Sizes in the Context of Myanmar Ni Ni Hlaing / Aung Myo Hein/ Nilar Win	1594
Teaching Thai Language for Foreigners: The Integration through	1602

Cultural Handcrafts

Rujira Sengnet

TABLE OF CONTENTS

	Page
Langauage, Linguistics and Liturature	
An Application of the Buddhist Principle ‘Learned-ship’ in activating Listening and Speaking Skills in EFL Class in University in the North, Thailand	1610
Singkham Rakpa	
Philosophy and Religion	
Understanding well-being in the Buddhist doctrine of Karma and Rebirth	1612
Padmadhar Choudhury / Nilamani Phukan	
The Thai House Blessing Ceremony	1618
Andrew P. McPaulnarai (Hae Guh)	
Tourism	
Desirable Characteristics of Student Trainees in Tourism and Hotel Program As Perceived by the Hotels	1623
Wachiraya Tatiyanantakul	
History and Archaeology	
Cultural Geography: History, Propagation Routes of Buddhism, and Principles of Buddhhadhamma in Thailand	1635
Taweesak Tongtip / Chanit Chooluen / Phrabidega Supot Tapasilo / Sahathaya Viset / Thanoo Srithong	
Cultural Geography: History, Propagation Routes of Buddhism, and Principles of Buddhhadhamma in Ayuttaya Period	1643
Thanoo Srithong / Banchong Sodadee / Boorakorn Boriboon	
Social Development and Social Studies	
The Enhancement of Public Consciousness of Citizenship	1654
Chamnong Wongkhong / Akekalak Kongthip	

Digital Humanities and Public Health Communication in Nepal	1664
Eak Prasad Duwadi	

TABLE OF CONTENTS

	Page
Social Development and Social Studies	
Factors Affecting the Success of Small and Medium Enterprises (SMEs) in Nong Ruea District, Khon Kaen	1673
Jeerawat Mantra / Dechaboon Kumtueanjai / Rungnapa Kitiywong / Hacha Sirikhan	
Improving English Skills of Grade 9 Students in Educational Opportunity Expansion Schools under the Office of Chiang Mai Primary Education Service Area	1683
Panachanok Chanwaiwit	
Education, Technology and Learning Innovation	
Teacher Perceptions of E-learning for Teaching in Science and Engineering	1684
Manoj Shakya / Rajesh Manandhar / Sushil Shrestha / Manish Pokharel	
Learning Styles in Educational Technology	1692
Sushil Shrestha / Rabin Shrestha / Manish Chaulagain / Manoj Shakya / Manish Pokharel	
Knowledge Management Regarding Natural Color Dying and Silk Weaving Textile In Ban Chiengsong, Mueang Ling Sub Distirct, Chormpra District, Surin Province.	1701
Sarapee Wantrong	
Study on Satisfaction of the Final-Year Teacher Students in English Education Program on the Classroom-Action Research	1710
Amphone Khaopearsuphom/ Vongsavanh Xayalath/ Sihanulat Thanakanty	

TABLE OF CONTENTS

	Page
Education, Technology and Learning Innovation	
The Level and Extent of Existing University Teachers' Work Related Stress in the Context of Myanmar Ni Ni Hlaing / Khin Mar Mar	1718
Supporting ELT with Technology in a Global Context Ni Ni Hlaing / Nang Aye Aye Thein	1724
A Model Development of the Learning Society of Sustainable Language and Cultural Diversity in Phetchabun Province Nikom Yokanya	1730
Research on Educational Informatization to Promote the Quality of Talents Training in the International Cooperation of Humanities and Social Sciences He-qing Xu / Chen Litao	1732
Localization and Globalization: The Practice of Tourism Industry in Shangrao and the Globalization Thoughts on Talents Cultivation of Tourism Discipline Yinjian Zhu	1740
Economic Situation and Life Way of Drug Addict after Assuaging in the Lamheung Korakemark, Muang District, Buriram Province Preecha Panoram / Suriya Rakkansil / Pisamai Prachanan / Kulkanya Srisuk	1754
A Study and Development of a Model of Participatory English Communication Innovation to Enhance Potential of Personnel to the International: A Case Study of BuriramRajabhat University Personnel Jansuda Boontree / Akkarapon Nuemaihom / Purisa Watcharenwong / Jintana Watcharapotikorn	1760

TABLE OF CONTENTS

	Page
Other Relevant Fields	
Development of Research Management System of Faculty of Humanities and Social Sciences Chompu Itsariyawat / Akkarapon Nuemaihom / Kampeeraphab Intanoo / Sutheekit fodsungnern	1770
POSTER PRESENTATION	
Startup Entrepreneurship University: Opportunities and Challenges of the Locality for Sustainable Development Atithan Chairuang	1783
The Satisfaction of the Client to the Services of Donkok Subdistrict Administrative Organization, Naphoe District, Buriram Province Udompong Ketsripongsa / Pakamat Moonwundee / Kaewmanee Utiram	1789

**การเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมโดยใช้หลักพุทธธรรม และภูมิปัญญา
ท้องถิ่นเป็นฐาน ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์**
**The Competency for social learning Strengthening by bringing on Dhamma in Buddhism
and Local Wisdom is Integrated into the Base of Community in Nong-Teng Sub-
district Krasang District in Buriram Province of Thailand**

ไพวรรณ วรปริดา สุธิกิติ์ ผดสูงเนิน และชนพัฒน์ จงมีสุข

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม และ 2) เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม โดยการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ประชากรที่ใช้เป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ในหมู่บ้านต้นแบบการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง จำนวน 3 หมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 2,374 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple sampling) ตามสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ทั้งแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที(T-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way of ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มข้อมูลและการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วบรรยายแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

ระดับสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยแล้ว พบว่า ประชาชนมีสมรรถนะด้านองค์กรชุมชน

ลำดับแรก รองลงมาได้แก่ สมรรถนะด้านการเรียนรู้ร่วมกัน สมรรถนะด้านสังคม สมรรถนะด้านเศรษฐกิจ สมรรถนะด้านวัฒนธรรม และสมรรถนะด้านการเมืองและการปกครอง

หลักพุทธธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่เป็นข้อธรรมเล็กๆน้อยๆที่ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันที่มีปรากฏในหลักธรรมสำคัญหลายหัวข้อ เป็นการปฏิบัติตามสมควรแก่ธรรม (ธรรมานุธรรมปฏิบัติ) และสอดคล้องกับปัจจัยเหตุ ผล ตนเอง กาลสมัย บุคคล ชุมชน และสถานที่ ซึ่งประกอบด้วยหลักธรรมในหมวดต่างๆ ได้แก่ 1) ทวารวาทธรรม 4 2) อิทธิบาท 4 3) อริยมรรค 8 4) ความซื่อสัตย์ซื่อตรง 5) ความรับผิดชอบ 6) หลักเบญจธรรม 7) หลักทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์ และ 9) หลักสังคหวัตถุ 4 ประการ

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ การรวมกลุ่มกิจกรรม การบริหารจัดการกลุ่ม การเรียนรู้และการถ่ายทอดองค์ความรู้ การสร้างเครือข่าย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง และการสร้างจิตสำนึกรักถิ่นฐานของคนในชุมชน

ส่วนแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม พบว่ามี 4 แนวทาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยแล้ว คือ ควรมีเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ด้วยการสร้างกลุ่ม รองลงมาคือ เสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติการ เสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ด้วยการสร้างและขยายเครือข่าย และเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ด้วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

คำสำคัญ : การเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม หลักพุทธธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

Abstract

This research The research combines qualitative and quantitative data. Objectives: 1) To study the application of Buddhist and local wisdom to Competency for social learning building of communities in the municipality Nong Teng Krasang District, Buriram Province. 2) to compare the Competency for social learning of communities in the municipality Nong Teng Krasang District, Buriram Province And 2) to identify Competency-building for social learning Strengthening by

bringing on Dhamma in Buddhism and Local Wisdom is Integrated into the Base of Community in Nong-Teng Sub-district Krasang District in Buriram Province of Thailand .

The population of people aged 15 years and over in Best Practice Village on development strong community of three villages in Municipalities Nong Teng Krasang District, Buriram province of 2,374 people. Using a simple random on According to the formula of Taro Yamane has a sample of 342 people. The instrument used for data collection was a questionnaire is a checklist. A rating scale And open-ended . Data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation. The hypotheses were tested by t test (T-test) and one-way analysis of variance (One Way of ANOVA). The level of statistical significance .05 . Data were analyzed using qualitative content analysis and classification data. Then described the descriptive analysis .

The research found that

The level of Competency for learning society. Overall, the highest level. Considering each side In descending order from highest to lowest average was found : The competency for Social learning on the first , Followed by the competency for Social learning on shared Learning , The competency for Social learning on Economic , The competency for Social learning on Cultural , The competency for Social learning on the political and Government.

The BuddhaDhamma Principle to application of learning and Competency building of the society of citizens in the municipality Nong Teng Krasang District, Buriram province; Most are fairly small they are applied on a daily basis with the principles reflected in several important topics. This practice is consistent with the cause and effect self time people communities and places. Which contains principles in all categories: 1) Gharavasa-dhamma 4: virtues for a good household life; virtues for lay people 2) Iddhipada 4 : path of accomplishment; basis for success 3) Atthangika-magga 8: the Noble Eightfold Path 4) honesty 5) response 6) five dharma 7) virtues conducive to benefits in the present;virtues leading to temporal welfare and 8) Sangahavatthu 4 : bases of social solidarity; bases of sympathy; acts of doing favours; principles of service; virtues making for group integration and leadership

Local Wisdom is used to enhance to Competency for Social learning in the municipality Nong Teng Krasang District, Buriram include : Local Wisdom about leaders and leadership.

Integration activities Management Group Learning and knowledge transfer. Networking Conservation of natural resources and the environment Adaptation to change. And to create awareness in the community of settlement.

Approach to Competency building for social learning that is guided by four sort of averaging is already descending. Competency building for social learning by creating groups. With minor operations By creating and expanding networks. And by promoting the participation of community members.

Keywords: Competency building and learning society, Buddhism, wisdom.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อพระพุทธศาสนาได้เผยแผ่มายังภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และได้มีอิทธิพลต่อความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิตและการดำเนินชีวิตของพุทธศาสนิกชนอย่างแพร่หลาย กลุ่มบุคคลผู้มีส่วนให้พระพุทธศาสนาเผยแผ่ได้อย่างมั่นคงคือพระสงฆ์ โดยได้ทำหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีด้วยการประพฤติปฏิบัติชอบต่อพระธรรมวินัย และมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงคนไทยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ขับเคลื่อนพุทธศาสนิกชนในสังคมอีสาน ได้อย่างต่อเนื่อง และได้มีส่วนในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยการพัฒนาสติปัญญา พัฒนาชีวิตของประชาชนให้มีความงดงามทั้งกาย วาจา ใจ และปัญญา ส่งเสริมคุณค่าความเป็นมนุษย์ พัฒนาสังคมให้เป็นสังคมที่มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย และสร้างความรู้ใหม่ที่ผสมผสานกับพระพุทธศาสนาได้อย่างเหมาะสม (จารุบุตร เรื่องสุวรรณ . 2547 : 28)

ความเป็นชุมชนของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความหลากหลายทางเผ่าพันธุ์ ชาติพันธุ์ คติความเชื่อ ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และอื่นๆ อีกมาก บนความหลากหลายดังกล่าวทั้งหมดล้วนมีรากฐานมาจากพระพุทธศาสนา หรือตั้งอยู่บนฐานแห่งพระพุทธศาสนา (Based on Buddhism) ที่เห็นชัดคือประเพณีที่ปรากฏผ่านประเพณีทั้ง 12 เดือน เรียกว่า ฮีตสิบสอง มีเดือนอ้ายทำบุญข้าวกรรมเดือนยี่ทำบุญคูณลาน เดือนสามทำบุญข้าวจี ฯลฯ กองสิบสี่ มีหูเมือง ตาเมือง แก่นเมือง ฯลฯ เมื่อคนในชุมชนภาคอีสานได้ประพฤติปฏิบัติตามหลักฮีตสิบสองกองสิบสี่ และยึดถือเป็นหลักแห่งการดำเนินชีวิตจนกลายเป็นวิถีชีวิตอย่างเหนียวแน่น ท้องถิ่นภาคอีสานจึงถูกขนานนามว่าถิ่นไทยดี เพราะภาคอีสานประกอบไปด้วยคนดีมีศีลธรรมมีน้ำใจ มีพระผู้ประพฤติปฏิบัติชอบจนมีเกจิอาจารย์มีชื่อเสียงหลายรูป

มีพระสงฆ์ผู้นำทางจิตวิญญาณเกี่ยวกับอนุรักษ์ป่า อนุรักษ์แหล่งน้ำ ส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์ สร้างวัดสำหรับบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นต้น ซึ่งเป็นที่ปรากฏโดยทั่วไปในทั้ง 4 ภาคการปกครองและ 20 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ปรีชา พิณทอง . 2530 : 8) มีปราชญ์ชุมชนที่เป็นแกนนำหลักสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาโดยการบูรณาการหลักพุทธธรรมและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่คนรุ่นหลัง

จากรายละเอียดดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ผู้นำชุมชน พระสงฆ์ ปราชญ์ชุมชน ประชาชนในสังคมและรัฐสามารถดำเนินการพัฒนาบุคคลและสังคมให้เกิดการเรียนรู้ตามหลักพุทธธรรมที่สื่อผ่านประเพณีฮีต สิบสองคองสิบสี่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ จนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อให้เกิดสุขภาวะที่ดี คือ การพัฒนาด้านกาย จิตใจ ปัญญา สังคม และสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้ ผู้วิจัยได้เลือกชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นพื้นที่สำหรับการทำวิจัย โดยมีเหตุผลในการเลือกเนื่องจากมีความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนให้เริ่มต้นแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การจัดการขยะมูลฝอย และกิจกรรมพัฒนาชุมชนอื่นๆ ซึ่งเป็นการสร้างสมรรถนะชุมชนด้วยหลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมโดยใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาบุคคลและสังคมหรือเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามหลักพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการนำหลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นไปเสริมสร้างความรู้ พฤติกรรม และปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการมีชุมชนที่มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของ โครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมโดยใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

2. ได้แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมโดยใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ฐานคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมเชิงพุทธในส่วนของหลักจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

1.2 ฐานคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งในส่วนของวิถีแห่งชุมชน จารีต ประเพณี และบริบทวัฒนธรรม

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ตำแหน่ง/หน้าที่ในชุมชน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยด้านสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ประกอบด้วย

- 1) สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ด้านสังคม
- 2) สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ด้านการเมืองการปกครอง
- 3) สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ด้านองค์กรชุมชน
- 4) สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ด้านวัฒนธรรม
- 5) สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ด้านเศรษฐกิจ

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร : ผู้วิจัยได้กำหนดให้ชุมชนต้นแบบการพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง จำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านจาน หมู่ 6 บ้านหนองเต็งน้อย หมู่ 8 และบ้านตะครอง หมู่ 15 เป็นพื้นที่ศึกษาวิจัย และกำหนดให้ประชากรเป็นประชาชนในหมู่บ้านทั้ง 3 ชำรงต้น ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 2,374 คน เป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

กลุ่มตัวอย่าง : ผู้วิจัยได้กำหนดให้ประชาชนในหมู่บ้านต้นแบบการพัฒนา ในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามสูตรคำนวณของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) จากประชากร 2,374 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 342 คน ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านจาน หมู่ที่ 6	965	139
2	บ้านหนองเต็งน้อย หมู่ 8	856	123
3	บ้านตะครอง หมู่ 15	553	80
รวม		2,374	342

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิจัยขั้นตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับใช้และพัฒนาเครื่องมือมาจากแบบสอบถามที่มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาไว้แล้ว (สมบูรณ์ ธรรมาลังการ (2557) และสุริย์พร ธรรมิกพงษ์ และคณะ (2551) แล้วนำมาปรับข้อความบางส่วนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจะแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน ตำแหน่ง/หน้าที่ในชุมชน รายได้ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจัดเรียงเนื้อหา ข้อคำถาม ตามลำดับของปัจจัยที่นำมาศึกษามีจำนวนทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

1. สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านสังคม
2. สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านการเมืองและการปกครอง
3. สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านองค์กรชุมชน
4. สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านวัฒนธรรม
5. สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านการเรียนรู้ของชุมชน
6. สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านเศรษฐกิจ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจัดเรียงเนื้อหาข้อคำถาม ตามลำดับของปัจจัยที่นำมาศึกษา มีจำนวนทั้งหมด 8 ด้าน ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มกิจกรรม
3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม
4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการเรียนรู้และการถ่ายทอดองค์ความรู้
5. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย
6. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง
8. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกรักถิ่นฐานของคนในชุมชน

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักพุทธธรรมที่ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจัดเรียงเนื้อหา ข้อคำถาม ตามลำดับของปัจจัยที่นำมาศึกษา มีจำนวนทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการสร้างกลุ่ม ด้านการปฏิบัติการ ด้านการสร้างและขยายเครือข่าย ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน

1.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวิธีการตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) เครื่องมือวัดทุกฉบับ ได้ผ่านการพิจารณาด้านเนื้อหา ความหมาย และการใช้ภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความครอบคลุมตามโครงสร้างของเนื้อหา ความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC) ว่าข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่นำมาศึกษาทั้งหมดนั้น เป็นข้อคำถามที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการวิจัย มีความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์หรือไม่ และตรวจสอบการใช้ถ้อยคำภาษา มี

ความเหมาะสม และสื่อความหมายที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการจะสอบถามหรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบเชิงโครงสร้าง และเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้กับหมู่บ้าน จำนวน 40 คน ในหมู่บ้านในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (รังสรรค์ สิงหเลิศ . 2551 : 141)

3) จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค (Item – Total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถาม

4) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach , lee Joseph . 1970 : 161)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยร่วมกับคณะผู้วิจัย ได้ลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด โดยดำเนินการตั้งแต่การจัดทำแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อความขอความร่วมมือจากผู้บริหารเทศบาลตำบลหนองเต็ง และประชาชนตามที่กำหนดไว้ให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยจะดำเนินการลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด หากมีแบบสอบถามชุดใดที่ยังไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบและเก็บข้อมูลใหม่อีกครั้งจนกว่าจะครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อในรูปรหัส (Coding Form) หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อทดสอบสมมติฐานเชิงทฤษฎีชั่วคราวที่สร้างขึ้นก่อนการวิจัย

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Presented) ความถี่ (Frequency) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

2. สถิติวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์เพื่อหาค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) One way ANOVA เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05)

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบคำถามปลายเปิด ในตอนที่ 5 และตอนที่ 6 จะนำมาวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มข้อมูล (Grouping) หาค่าความถี่และค่าร้อยละ แล้วอธิบายในเชิงพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม 6 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านสังคม สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านการเมืองและการปกครอง สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านองค์กรชุมชน สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านวัฒนธรรม สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านการเรียนรู้ร่วมกัน และสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านเศรษฐกิจ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง มีระดับสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมในระดับมากที่สุดใกล้เคียงกันทุกด้าน ด้านที่มีลำดับค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านองค์กรชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย ได้แก่ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านการเมืองและการปกครอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านสังคมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ ประชาชนในชุมชนเป็นคนซื่อสัตย์ สุจริต เป็นที่ปรากฏชัด ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ประชาชนในชุมชนเป็นผู้มีความเสียสละ ด้านสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านการเมืองและการปกครอง ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ ชุมชนมีการตั้งข้อปฏิบัติ กฎ กติกาของหมู่บ้านร่วมกัน ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ชุมชนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนในการออกกฎระเบียบ กติกา หรือข้อตกลงอื่นๆ ด้านสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านองค์กรชุมชนที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ กลุ่ม/องค์กรชุมชนได้กำหนดรูปแบบและโครงสร้าง คณะกรรมการบริหารจัดการ ตั้งระเบียบ กฎ กติกา ในการปฏิบัติงานร่วมกัน ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ สมาชิกในชุมชนได้มีการร่วมกันจัดตั้งหรือรวมกลุ่ม องค์กรและเครือข่ายต่างๆตามความสนใจของชุมชน ด้านสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านวัฒนธรรมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ ชุมชนได้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริม สืบสาน ปกป้อง

และคุ้มครองศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีของท้องถิ่น ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ชุมชนสามารถพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความสามัคคีและการจัดการกลุ่ม องค์กร และเครือข่าย ด้านสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านการเรียนรู้ร่วมกันที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ กลุ่ม/ชุมชนมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ กลุ่ม/ชุมชนการมีข้อมูลสารสนเทศของชุมชนและด้านสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมด้านเศรษฐกิจพบว่า ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ มีกิจกรรมกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ชุมชนจัดให้มีกองทุนส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอาชีพให้กับสมาชิก

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีอายุต่างกัน มีสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันเฉพาะสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ด้านการเมืองและการปกครอง โดยกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป มีระดับสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ด้านการเมืองการปกครองมากกว่ากลุ่มอาชีพพ่อบ้าน/แม่บ้าน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมต่างกัน มีตำแหน่ง/หน้าที่ในชุมชนต่างกัน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

3. หลักพุทธธรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะของชุมชน พบว่า หลักพุทธธรรมที่ ประชาชนนำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ประกอบด้วย ข้อธรรมที่ปรากฏในหลักขราวาสธรรม 4 หลักสังคหวัตถุ 4 หลักพรหมวิหารธรรม 4 หลักอริยมรรค 8 หลักอิทธิบาท 4 และหลักทิวฐัมมิกัตถประโยชน์

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม มีอยู่ 6 ด้าน ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับแรก ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง รองลงมาได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกรักถิ่นฐานของคนในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มกิจกรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม และภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำ ส่วน
ลำดับสุดท้าย ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการเรียนรู้และการถ่ายทอดองค์ความรู้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับผู้นำและภาวะผู้นำที่นำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะ
เพื่อการเรียนรู้ของสังคม ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ การกำหนดหน้าที่หมุนเวียนกัน การอบรม การ
สัมมนาและการศึกษาดูงานเพื่อให้สมาชิกเกิดการยอมรับ เชื่อและศรัทธาส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้นำ
มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มต่างๆของชุมชน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มกิจกรรม ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะ
เพื่อการเรียนรู้ของสังคม ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ การรวมกลุ่มกิจกรรมในชุมชนเกิดจากระบบ
ความสัมพันธ์แบบเครือข่าย ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ สมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ประสบการณ์ร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อให้ชุมชนของตนสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม นำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะ
เพื่อการเรียนรู้ของสังคม ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ ชุมชนมีการบริหารจัดการกลุ่มยึดหลักการมีส่วนร่วม
ร่วม ความรับผิดชอบ และความโปร่งใสในการทำงานของสมาชิกเป็นสำคัญ ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่
สมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อให้ชุมชนของตนสามารถ
แก้ไขปัญหาต่างๆได้

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการเรียนรู้และการถ่ายทอดองค์ความรู้ นำมาประยุกต์ใช้ในการ
เสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ องค์ความรู้ที่สามารถ
นำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนได้ จะได้รับความสำคัญให้นำเข้าสู่กระบวนการถ่ายทอดใน
ลักษณะต่างๆอย่างต่อเนื่อง อยู่ในลำดับแรก ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
และประสบการณ์ร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มและกลุ่มอื่นๆในชุมชนที่หลากหลาย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย นำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อ
การเรียนรู้ของสังคม ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ ชุมชนมีการร่วมประสานการร่วมกันเป็นเครือข่ายกับ
กลุ่มอื่นๆที่มีกิจกรรมอย่างเดียวกันหรือต่างกัน ทั้งภายในชุมชนเดียวกันหรือภายนอกชุมชน ส่วนลำดับ
สุดท้าย ได้แก่ ชุมชนมีการเชื่อมประสานกลุ่มต่างๆและขยายผลกิจกรรมที่หลากหลายไปยังกลุ่มอื่นๆ
ด้วย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำมาประยุกต์ใช้ใน
การเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ ชุมชนมีการจัดศึกษาดู

งาน การฝึกอบรม การสัมมนา การจัด การเรียนรู้ และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในท้องถิ่น ส่วน
ลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีการนำเอาประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อในชุมชนท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการ
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง นำมาประยุกต์ใช้ในการ
เสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ ชุมชนมีการกำหนดเป้าหมาย
การทำงานร่วมกันเพื่อให้คนในชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น เข้มแข็งและยั่งยืน ส่วนลำดับสุดท้าย
ได้แก่ มีการเรียนรู้ร่วมกันในการแสวงหาวิธีการหาอาชีพเสริมรายได้และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
มากขึ้น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกรักถิ่นฐานของคนในชุมชน นำมาประยุกต์ใช้ในการ
การเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ที่มีค่าเฉลี่ยลำดับแรก ได้แก่ ชุมชนมีการคิดค้นหา
วิธีการและปฏิบัติต่อเนื่องเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นสู่รุ่นทำให้ชุมชนเป็นสังคมแห่งภูมิ
ปัญญาและการเรียนรู้ อยู่ในลำดับแรก ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ มีการนำเอาความศรัทธาในศาสนา มา
ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อแสดงถึงความตระหนักในการรักถิ่นฐานบ้านเกิด

5. แนวทางเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม โดยใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่นเป็นฐานของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

ประชาชนได้เสนอแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมบนฐานของ
หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อยแล้ว ได้แก่ ใช้แนวทางการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน รองลงมาได้แก่ ใช้แนวทางการสร้าง
และขยายเครือข่าย แนวทางการสร้างกลุ่ม และใช้แนวทางการปฏิบัติการมาเป็นแนวทางในการ
เสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า

ด้านการสร้างกลุ่ม สมาชิกในชุมชนควรมีการรวมกลุ่มกันในลักษณะด้านๆ เช่น กลุ่มพัฒนา
อาชีพ กลุ่มสืบสานวัฒนธรรม กลุ่มรักษาสิ่งแวดล้อม อยู่ในลำดับแรก ส่วนลำดับสุดท้าย เห็นว่า ชุมชน
ควรมีความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม

ด้านการปฏิบัติการนั้น องค์กรท้องถิ่นควรเพิ่มความสามารถในการให้ความคุ้มครองสวัสดิภาพ
สมาชิกในชุมชน อยู่ในลำดับแรก ส่วนลำดับสุดท้าย เห็นว่า กลุ่มต่างๆ ควรมีความพยายามในการสร้าง
ผลประโยชน์ และกระจายผลประโยชน์ที่ได้จากการรวมกลุ่มอย่างเป็นธรรม และควรมีกิจกรรมที่

ต่อเนื่องอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

ด้านการสร้างและขยายเครือข่าย พบว่า ชุมชนควรมีการจัดเวทีชาวบ้าน หรือเวทีประชาคม อยู่ในลำดับแรก ส่วนลำดับสุดท้าย เห็นว่า มีการเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทั้งองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน

ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน พบว่า ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการจัดตั้งกลุ่มต่างๆทุกขั้นตอน อยู่ในลำดับแรก ส่วนลำดับสุดท้าย เห็นว่า ควรมีส่วนร่วมในการทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของชุมชน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคมโดยใช้หลักพุทธธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งนี้มีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการศึกษาระดับสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ชุมชนมีสมรรถนะสามารถพึ่งพาตนเองได้ เนื่องจากมีระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติที่แน่นแฟ้น มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งงานส่วนตัวและงานส่วนรวมของชุมชน มีการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้นำจากบุคคลที่มีความเสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี มีความขยันขันแข็ง มีความสามารถแก้ไขปัญหาหรือคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้ สามารถถ่ายทอดภารกิจให้แก่คนรุ่นหลังได้ และชุมชนได้ร่วมกันสร้างจิตสำนึกที่ดีมีการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า มีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อพัฒนาผลผลิตในชุมชน และจัดตั้งกลุ่มเพื่อร่วมมือกันในการทำกิจกรรมต่างๆในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544 ข :52) ที่ได้พิจารณาองค์ประกอบของสมรรถนะชุมชนภายใต้การเสริมสร้างสมรรถนะแก่ชุมชน 9 ประการ คือ มีบุคคลที่หลากหลายรวมตัวกันอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ มีเป้าหมายร่วมกันและยึดโยงเกาะเกี่ยวกันด้วยประโยชน์สาธารณะและของสมาชิก มีจิตสำนึกของการพึ่งพาตนเอง รักและเอื้ออาทรต่อกันและกัน มีความรักท้องถิ่น รักชุมชน มีอิสระในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำร่วมรับผิดชอบ มีการระดมใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ มีการเรียนรู้เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเป็นแนวราบและติดต่อสื่อสารกันหลากหลายรูปแบบ มีการจัดทำกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีการ

จัดการบริหารงานกลุ่มที่หลากหลายและเครือข่ายที่ดี และมีการเสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่
หลากหลายของชุมชน สืบต่อกันตลอดไป เช่นเดียวกับ อุทัย คุลยเกษมและอนก นาคะบุตร (2545 : 9-
10) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของชุมชนเข้มแข็ง คือ เป็นชุมชนที่มีความเป็นปึกแผ่นในทางกายภาพหรือ
รูปธรรม สมาชิกของชุมชนมีศักยภาพการพึ่งพา อาศัยและร่วมมือในกิจกรรมต่างๆทั้งด้านอาชีพ
วัฒนธรรม ประเพณี พิธีกรรม ค่านิยม ความเชื่อร่วมกันและมีความผูกพัน ตระหนักว่าตนเองเป็นส่วน
หนึ่งของชุมชน เป็นชุมชนที่มีสมรรถนะสูงในด้านทุน แรงงาน ทรัพยากร สามารถควบคุมและจัดการ
ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับสุริย์พร ธรรมิกพงษ์ และคณะ (2551) ได้ศึกษารูปแบบ
การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสังคมที่มี
ความสุขอย่างยั่งยืน ผลการ ศึกษาพบว่า รูปแบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน มีความสอดคล้องกับ
ความต้องการจำเป็น มีความต่อเนื่อง และนำไปสู่การปฏิบัติในระดับที่ดีได้ แนวทางที่ได้ คือ สมาชิกใน
ชุมชนดำเนินงาน โดยการวางแผนร่วมกัน จัดทำแผนการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง โดยยึดหลักการ
เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชุมชน และการสร้าง
ศักยภาพชุมชนในการอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับด้านการเมืองและการปกครอง และด้านองค์กรชุมชน พบว่า ชุมชนได้เรียนรู้และ
เข้าใจในหลักการปกครองแบบประชาธิปไตย ใช้กระบวนการ วิธีการในการดำเนินการต่างๆโดยการรับ
ฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง มีการบริหารจัดการชุมชนโดยการมีส่วนร่วม มีการสร้างกฎ กติกา
ระเบียบหรือข้อบังคับของชุมชนเพื่อใช้เป็นข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติร่วมกัน สอดคล้องกับ
คณะอนุกรรมการการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเผชิญปัญหาวิกฤต (2545 : 55-56) ที่ได้
กล่าวว่า เป้าประสงค์ในการเสริมสร้างสมรรถนะชุมชน มีเป้าหมาย 2 ประการ คือ การส่งเสริม
กระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจวางแผน ดำเนินงานและติดตามประเมินการ
แก้ไขปัญหาวิกฤตของชุมชนในลักษณะประชาชนและการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการ
เสริมสร้างสมรรถนะชุมชน

ส่วนด้านวัฒนธรรม และด้านการเรียนรู้ พบว่า ประชาชนมีการทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสืบ
สานปกป้องและคุ้มครองศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีของท้องถิ่น สามารถใช้กิจกรรม
วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนในท้องถิ่นไปสู่การพัฒนาชนในมิติอื่นๆเช่นการจัดการทุนในชุมชน การ
พัฒนาวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย การช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้เดือดร้อนในชุมชนและมีการเรียนรู้และ
ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่กลุ่ม องค์กรหรือเครือข่าย เพื่อนำไปบูรณาการใช้
ในกิจกรรมของแต่ละกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

ท้องถิ่นให้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความสามัคคีและการจัดการกลุ่ม องค์กรและเครือข่ายได้ สอดคล้องกับกาญจนา แก้วเทพ (2538 :28) ที่กล่าวว่า ชุมชนมีวัฒนธรรมของตนเองอยู่แล้วคือระบบคุณค่าที่รวบรวมมาได้จากประวัติศาสตร์เป็นบทสรุปของความคิดและการปฏิบัติของชุมชนนั้นๆเป็นวิถีชีวิตและทิศทางของการพัฒนาชุมชนที่ชุมชนร่วมกันสรุปขึ้นมา แกนกลางของวัฒนธรรมชุมชน คือ การให้ความสำคัญแก่ความเป็นคนและแก่ความกลมกลืน (Harmony) กันในชุมชน การที่ชุมชนอยู่กันมาได้เป็นเวลายาวนาน เพราะมีความผสมกลมกลืนกันในชุมชน การพัฒนาชุมชนจึงต้องเริ่มต้นจากวัฒนธรรมซึ่งเป็นปรากฏที่แข็งแกร่งที่สุดของชุมชน ถ้ามีวัฒนธรรมชุมชนแล้ว การรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อทำกิจกรรมจะสำเร็จได้ไม่ยากเลย ซึ่งวัฒนธรรมจำเป็นต้องมีการเรียนรู้ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จะใช้วิธีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลชุมชนและแผนชุมชนในการถ่ายทอดความรู้ การสื่อสารและขยายผลการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติและขยายเครือข่าย เป็นต้น

สำหรับด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนมีระดับสมรรถนะชุมชนด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะมีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เช่น มีกิจกรรมกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีกิจกรรมอนุรักษ์ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพหลักของหมู่บ้าน มีกิจกรรมอนุรักษ์ สืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ท้องถิ่นของชุมชน มีการรวมกลุ่มเพื่อการผลิตการจำหน่ายหรือบริโภคในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับรูปแบบวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกในชุมชนของท่านมีกิจกรรมลดรายจ่ายและสร้างรายได้ นอกจากนี้ ชุมชนยังจัดให้มีกองทุนส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาอาชีพให้กับสมาชิก เป็นการร่วมมือกันในการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาของชุมชนตนเอง เป็นการสร้างการพึ่งตนเองของสังคมเกษตรกรรม มีการเรียนรู้เรื่องวิธีการจัดการเรื่องการผลิตจนนำไปสู่การแก้ปัญหาทั้งระบบ การผลิต การตลาด การเชื่อมโยง ไปสู่การแปรรูปผลผลิต สร้างระบบเศรษฐกิจชุมชนเป็นรากฐานของการสร้างสมรรถนะชุมชน สอดคล้องกับสมบูรณ์ ธรรมมาลังการ (2557 : 266) ที่กล่าวว่า การเสริมสร้างสมรรถนะของชุมชนควรเริ่มที่เศรษฐกิจชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็ง โดยภูมิปัญญาชาวบ้าน ความร่วมมือกันและกัน มีการวางแผน และคิดอย่างเป็นระบบ นอกจากนั้น ชุมชนจะมีสมรรถนะสืบทอดแนวคิดต่อไปได้ ต้องมีการถ่ายทอดภารกิจให้คนรุ่นต่อมาจนขับเคลื่อนและพัฒนาไปอย่างไม่หยุดนิ่งต่อไป นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับ ฉัตรศรีชัย ชุมวรฐายี (2553) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนจังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมความเข้มแข็งของชุมชนในจังหวัดตราด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความมั่นคงปลอดภัยของชุมชน ด้านการมีวิสัยทัศน์ของ

ชุมชน ด้านความรักและห่วงใยชุมชน ด้านความสามารถในการพึ่งตนเอง ส่วนปัจจัย พื้นฐานทางเศรษฐกิจ ปัจจัยพื้นฐานทางสังคมและปัจจัย พื้นฐานทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับความเข้มแข็งของชุมชนในระดับมาก

2. จากผลการศึกษาลักษณะพฤติกรรมที่ประชาชนนำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ซึ่ง โดยธรรมชาติของการรวมกลุ่มกันจัดตั้งองค์กรชุมชน คุณธรรมที่ส่วนใหญ่พบเจอก็คือ ความเสียสละ ให้ปันแก่คนที่ควรให้ปัน เช่น การให้ทางกาย ทางวาจา สติปัญญา ทรัพย์ ทางใจ และการสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตัว การช่วยเหลือผู้อื่นทำางานที่ไม่มีโทษ การไม่นั่งดูตาย การช่วยเหลืองานทางสาธารณประโยชน์ การช่วยเหลือให้คำแนะนำทั้งทางโลกและทางธรรม การช่วยเจรจาเอาเป็นธุระให้สำเร็จประโยชน์ การช่วยแสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมา การช่วยแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนแก่คนที่ไม่ทำผิด การช่วยคิดหาแนวทางแก่คนที่ถูกที่ชอบ การช่วยเพิ่มพูนความรู้ ให้แก่ผู้อื่นตามกำลังสติปัญญา การแบ่งเครื่องใช้ไม่สอยแก่ผู้ขัดสน การสละทรัพย์เพื่อสาธารณกุศล การยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข การไม่ผูกพยาบาทอาฆาตจองเวร การให้อภัยในความผิดของผู้อื่นที่สำนึกผิด การไม่นึกสมน้ำหน้าเมื่อผู้อื่นเปลื้องปล้ำ การไม่โลภอยากได้ของของผู้อื่นมาเป็นของตนอันมีปรากฏในหลักพราวาสธรรม 4 ประพฤติตนผูกใจคน โดยการการให้ การเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีการเสียสละอนุเคราะห์คนอื่น มีการแบ่งปันให้คนที่ขัดสน มีการเจรจาสนทนาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ พูดความจริง พูดแต่คำที่สมานสามัคคี พูดคำอ่อนหวานสุภาพ และพูดแต่คำที่มีประโยชน์ ให้การสงเคราะห์ผู้อื่น มีน้ำใจ มีสัมมาคารวะ อันมีปรากฏในหลักสังคหวัตถุ 4 นอกจากนั้น ยังพบว่าประชาชนมีการนำหลักพฤติกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้มาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะชุมชน ได้แก่ หลักพรหมวิหารธรรม เช่น มีเมตตาต่อเพื่อนสมาชิก ช่วยเหลือกิจการงานให้ประสบความสำเร็จ หรือให้คำแนะนำอาชีพ การวางตน ชักชวนทำกิจกรรมสังคม เพื่อให้สมาชิกในชุมชนมีความสุขด้วยคุณธรรมมากขึ้น และมีความกรุณา เช่น มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกในชุมชนให้พ้นจากความลำบากลำบาก หลักสัมมาสติ ในอริยมรรค 8 เช่น การใช้ความระมัดระวังการกระทำ การพูด และการคิด ไม่ให้พลั้งเผลอไปในทางชั่ว งงหรือละเหินจากการคัมสุรามรย์ของมีนเมา ทำให้ขาดสติ หลักอิทธิบาท 4 เช่น ความพอใจความรักในสิ่งที่กระทำ เช่น รักในงานที่ทำ มีความเต็มใจในการทำงาน ทำางานโดยไม่มีอคติอคติขัดเคือง ทั้งกายและใจ มีความพากเพียรบากบั่น มุมานะในสิ่งนั้น ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ไม่วางธุระ เอาใจใส่ในการทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อผลของงานนั้นที่มีประสิทธิภาพ มีความละเอียดรอบคอบ ทำการปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งของตนและของสังคม หลักสัมมาทิฐิในอริยธรรม 8 โดยเห็นถูกต้องตามทำนองครองธรรมและหลักทฤษฎีธรรมมีกัตถ

ประโยชน์ โดยมีความหมั่นขยัน อดทน ไม่เกียจคร้าน รู้จักเก็บ และคบคนดี มีการพึ่งพาอาศัยกัน และ เลี้ยงชีวิตอย่างเหมาะสม เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นการบูรณาการหลักธรรมย่อยๆ ในหัวข้อธรรมหลัก มา ปรับใช้ให้เข้ากับชีวิตประจำวันและการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเป็นสำคัญ บางหัวข้อธรรมหลักอาจไม่ มีหลักธรรมย่อยหรือหลักธรรมอันเป็นองค์ประกอบบางข้ออยู่ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ บรรยวัตต์ ผางคำ และนางนฤมล ดวงแสง (2550 : 2) ที่ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัวและชุมชนของจังหวัดอุบลราชธานี มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาหลักพุทธ ธรรมที่ใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและการนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ ประชากรที่ใช้ใน การศึกษาวิจัย ได้แก่ พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและองค์กรของรัฐบาล ผู้นำชุมชนระดับอำเภอ ผู้นำชุมชนระดับตำบล ผู้นำครอบครัว ระดับอำเภอ ผู้นำครอบครัวระดับตำบล เยาวชนในเขตจังหวัด อุบลราชธานี ผลการศึกษาการนำหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง พบว่า มี การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัวและชุมชนในทุก กลุ่มตัวอย่าง ในส่วนของหลักพุทธธรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ ประกอบด้วยอิทธิบาท ๔ มรรค ๘ ความ ซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ ทวารวาทธรรม ๔ อริยะสัจ ๔

3. จากการศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะชุมชน และการเรียนรู้ของสังคม พบว่า มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะ ของชุมชนทั้งที่เกี่ยวกับการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การสร้างและขยายเครือข่าย การสร้างจิตสำนึกภักดีถิ่นฐานของคนในชุมชน การรวมกลุ่มกัน ทำกิจกรรม การบริหารจัดการกลุ่ม ผู้นำและภาวะผู้นำ ตลอดจนการเรียนรู้และการถ่ายทอดองค์ความรู้ สอดคล้องกับวารุณี พงษ์ภิญโญ (2545 :36) ที่ได้วิจัยเรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านต่อการสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน : กรณีศึกษาบ้านอัมพวัน หมู่ที่ 8 ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งพบว่า กระบวนการดำเนินกิจกรรมการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาเสริมสร้างสมรรถนะหรือความเข้มแข็งให้กับ ชุมชน ได้แก่ กระบวนการรวมกลุ่มที่มีจุดประสงค์เดียวกันและมีการตั้งคณะกรรมการกลุ่มต่างๆ ใน ชุมชน มีการจัดสวัสดิการและธุรกิจชุมชนด้วยความสามัคคี ช่วยเหลือกันในชุมชน ซึ่งผลการศึกษา ดังกล่าว แสดงให้เห็นแนวทางในการสร้างชุมชนให้มีสมรรถนะ โดยควรส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชน อื่นๆให้มีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในทุกๆด้าน

4. จากผลการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะชุมชน พบว่า ชุมชนควรมีการ รวมกลุ่มกันในลักษณะด้านๆเช่นกลุ่มพัฒนาอาชีพ กลุ่มสืบสานวัฒนธรรม กลุ่มรักษาลิงแวดล้อม มี วัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน การระดมความคิดทั้งจากสมาชิกในกลุ่มและผู้รู้จากองค์กรอื่นๆ

เพื่อให้ความคิดเห็นในการพัฒนากิจกรรมของกลุ่ม มีความเอื้ออาทร ร่วมมือ และพึ่งพากัน มีความพยายามทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันและมีการเรียนรู้ร่วมกัน และมีความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การกำหนดแผนของชุมชนในการพัฒนา การเสริมสร้างให้สมาชิกตระหนักถึงคุณค่าแห่งความหมายการรับผิดชอบต่อชุมชน มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีต่างๆ จัดกระบวนการเรียนรู้ ในลักษณะเครือข่ายของชุมชน การอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ เพื่อเป็นเครือข่ายการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มจำนวนเครือข่ายในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ ธรรมดลิ่งการ (2557) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานจังหวัดเชียงราย โดยศึกษาบริบททางด้านสังคมการเมือง วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ของชุมชนที่เข้มแข็ง การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน และจัดทำกลยุทธ์การนำรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ในบริบททางด้านสังคมของชุมชนที่เข้มแข็งในจังหวัดเชียงราย เป็นสังคมแบบเครือข่าย มีโครงสร้างทางสังคมเป็นทั้งแนวราบและแนวตั้ง ทางด้านการเมือง มีการกระจายอำนาจแบ่งการปกครองชุมชนเป็นหมวดหรือคุ้มชุมชนต่างๆ ทางด้านวัฒนธรรมชุมชน มีวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อและพิธีกรรมที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษและทางด้านเศรษฐกิจ มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เป็นต้นทุนในการผลิต มีการรวมกลุ่มเพื่อการผลิต การจำหน่ายผลผลิตเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชน การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในจังหวัดเชียงราย มีอาทิเช่นภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านผู้นำชุมชน การเรียนรู้และการถ่ายทอดความรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งของชุมชน มีปัจจัยสำคัญคือ กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ระบบเครือข่าย ระบบความสัมพันธ์ในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานได้ใช้ปัจจัยต่างๆเหล่านี้มากำหนดรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ส่วนกลยุทธ์การนำรูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน ได้แก่ กลยุทธ์การบริหารจัดการชุมชน กลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชน กลยุทธ์การสร้างกระบวนการเรียนรู้ กลยุทธ์การสร้างเครือข่าย และกลยุทธ์สร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการกำหนดนโยบายการเสริมสร้างสมรรถนะชุมชนในมิติต่างๆ เช่น มิติทางกาย มิติทางจิต มิติทางปัญญา และมิติทางสังคม เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยทุกภาคส่วนทั้งรัฐบาลกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนต้องให้การสนับสนุนและร่วมมือไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง
2. ควรมีการกำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นและหลักธรรมทางศาสนามาใช้ในการปฏิบัติงาน การทำกิจกรรมชุมชน การถ่ายทอดและเรียนรู้ร่วมกันของสังคม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้นำชุมชนและแกนนำ มีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม จึงควรมีการศึกษาคุณลักษณะและศักยภาพของผู้นำชุมชนในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป
2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม โดยควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม เพื่อจะได้คำตอบว่า มีปัจจัยใดบ้างมีผลต่อสมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของสังคม ทั้งทางตรงและทางอ้อม

เอกสารอ้างอิง

ก. ปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2539.

ข. ทฤษฎีภูมิ

กาญจนา แก้วเทพ . การพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชน โดยถือว่ามนุษย์เป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร :

สภาคาทอโลกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา, 2530.

จารุบุตร เรืองสุวรรณ. ของดีอีสาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2547.

จินตนา อินทรมงคล และคณะ . รายงานวิจัยการประมวลภูมิปัญญาท้องถิ่นการใช้พืชสมุนไพรสำหรับ

โค-กระบี่ในภาคตะวันตก . สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) . 2546 .

- จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์. **สังคัมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย, 2533.
- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรวิไล เลิศวิชา. **วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนา
ชนบท, 2537.
- ชิตมโน. **พระพุทธศาสนาในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : สาขาสังคัมศึกษา, 2533.
- ธีระพงษ์ แก้วหาญ. **กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง**. ขอนแก่น : ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการ
สาธารณสุขมูลฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ; 2543 .
- นภาพรณี หะวานนท์ และพิสมัย รัตนโรจน์สกุล. **ทฤษฎีฐานรากในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน**.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2550.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. **ปัญหาท้าทายของสังคมไทย : ใครจะได้อะไร? อย่างไร?**. รายงานประกอบการประชุม
บนหนทางสู่นาคค ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ซีดี จอมเทียน ชลบุรี, 2536.
- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). **ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในเอเชีย**. กรุงเทพมหานคร :
สหธรรมิก, 2540.
- ประเวศ วะสี . **วัฒนธรรมกับการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน , 2536.
- ปรีชา พิณทอง. **ประเพณีโบราณไทยอีสาน**. อุบลราชธานี : โรงพิมพ์ศิริธรรม, 2530.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). **พุทธวิธีบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์, 2552.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). **พุทธธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมิก,
2552.
- _____ . **แก่นแท้ของพระพุทธศาสนาและลักษณะแห่งพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2554.
- พัชรชาติ ตรีชัย. **การวิเคราะห์ความเป็นชุมชนเข้มแข็งของหมู่บ้านหนองกลางดงตำบลศิลาลอย อำเภอ
สามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก,
2552.
- ยศ สันตสมบัติ . **ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน** . พิมพ์
ครั้งที่ 2 , เชียงใหม่ : นพบุรีการพิมพ์ , 2542 .
- ยศ สันตสมบัติ. **ท่าเกวียนบทวิเคราะห์เบื้องต้นว่าด้วยการปรับตัวของชุมชนชาวนาไทยท่ามกลางการ
ปิดล้อมทางวัฒนธรรมอุตสาหกรรม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คบไฟ, 2539.

- รัศมี ทองบุตร . การศึกษาการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์ . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศึกษา)
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2542 .
- สมบูรณ์ ธรรมลังกา . รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐาน
ในจังหวัดเชียงราย.วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การศึกษาและการพัฒนาสังคม)เชียงราย
: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย , 2555.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ. พุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- สามารถ จันทรสุริย์. ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไร อย่างไร . เอกสารสัมมนาเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน .
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2533 .
- แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการปัญหา.กรุงเทพมหานคร:สำนักงานฯ, 2541
- เสรี พงศ์พิศ (บรรณาธิการ). ทิศทางหมู่บ้านไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2531.
- โสวิทย์ บำรุงศักดิ์ และคณะ . การเสริมสร้างสุขภาวะและการเรียนรู้ร่วมกันของสังคมตามแนว
พระพุทธศาสนา โดยการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ . 2557 .
- อุทัย ดุลยเกษม และอรศรี งามวิทยาพงศ์. ระบบการศึกษากับชุมชน กรอบแนวคิดและข้อเสนอเพื่อการ
วิจัย. กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2540.
- เอ็น.ไอยสวามีศาสตร์. พัฒนาการของพระพุทธศาสนา. แปลโดยอมร โสภณวิเชษฐวงศ์.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2543.
- Askew, Marc. **Interpreting Bangkok the Urban Question : Thai study.** Bangkok Chulalongkorn
University Press.
- IIRR . 1996 . **Recording and using indigenous knowledge : A manual** . International Institute of
Rural Reconstruction , Silang , Cavite , Philippines . [Full-text version at
<http://www.panasia.org.sg/iirr/>,click here for a short book announcement]
- Modernization Local Government to secure a Balanced Federalism. A Statement on National Policy
by the Research and Policy Committee of the Committee for Economic Development. July.
1996.
- Putnam, Robert. **Making Democracy work: Civic Traditions in Modern Italy.** Princeton : Princeton
University, 1993.